

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Analýza vztahů mezi rozvojem turismu a jazykovou vybaveností
místních obyvatel v turistické oblasti Krkonoše - východ**

Bakalářská práce

Autor: Anna Kovačičová
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: doc. PhDr. Blanka Klímová, M.A., Ph.D.

Hradec Králové

Duben 2018

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 3.5.2018

Anna Kovačičová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. Blance Klímové, M.A., Ph.D. za poskytnutí odborných rad, věcné připomínky, ochotu a vstřícný přístup během zpracování této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá problematikou cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše – východ, jazykovou vybaveností místních obyvatel vzhledem k rozvoji turismu v dané destinaci. Věnuje se nejen základnímu představení regionu, ale snaží se i o přiblížení významu jazykových dovedností pro rozvoj této oblasti. Cílem této práce je analyzovat znalost cizích jazyků obyvatel v konkrétní oblasti ve vztahu k dalšímu rozvoji cestovního ruchu. Teoretická část práce je založena na analýze dokumentů a dostupných statistických údajů. Praktická část je založena na zpracování údajů z dotazníkového šetření. Práce využívá metody rešerše literatury, dotazníkového šetření a analýzy. Výsledkem výzkumu je informace o znalosti cizích jazyků ve vzorku místních obyvatel a z ní vycházející možnosti na zvýšení úrovně stávajících znalostí. V závěru práce jsou předloženy návrhy na zlepšení podmínek výuky cizích jazyků a tím i rozvoje v daném regionu.

Klíčová slova

Turismus, Krkonoše – východ, jazyková vybavenost.

Annotation

This bachelor thesis deals with the issues of tourism in the East Krkonoše region and its language proficiency of local inhabitants with respect to the development of tourism in this region. The thesis provides a basic introduction to the region and tries to describe language skills for the development of this area. The aim of this thesis is to analyse inhabitants' knowledge of foreign languages within the selected region in relation to the further development of tourism. The theoretical part of this thesis is based on the analysis of documents and available statistical data. The practical part is based on the data processing from the questionnaire survey. The paper uses the following methods: a literature review, a questionnaire survey and an analysis. The result of the research is the information about the knowledge of foreign languages, based on a sample of local inhabitants, and the opportunity to raise the level of the existing knowledge. In conclusion of this thesis, a few recommendations for the improvement of teaching foreign languages in the region are provided.

Key words

Tourism, Krkonoše – East, language skills.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Literární rešerše a metodika zpracování.....	2
2.1	Literární rešerše.....	2
2.2	Metodika zpracování.....	3
3	Teoretická východiska.....	5
3.1	Vymezení základních pojmů.....	5
3.1.1	Turismus.....	5
3.1.2	Komunikace v cizích jazycích.....	6
3.1.3	Jazyk.....	7
3.1.4	Jazyk jako lingua franca.....	7
3.1.5	Výuka cizích jazyků.....	7
3.2	Představení regionu.....	8
3.2.1	Administrativní členění dle systému Eurostat.....	8
3.2.2	Administrativně správní členění.....	8
3.2.3	Členění dle regionů cestovního ruchu.....	9
3.2.4	Geografické členění.....	12
3.3	Vývoj turismus v regionu.....	13
3.3.1	Počátky turismu.....	13
3.3.2	Turismus v meziválečném období.....	14
3.3.3	Turismus v období socialismu.....	15
3.3.4	Turismus po roce 1989.....	16
3.4	Jazykové znalosti místních obyvatel.....	17
3.4.1	Počátky výuky v regionu.....	17
3.4.2	Výuka jazyků v období socialismu.....	18
3.4.3	Výuka jazyků po roce 1989.....	18

3.5	Struktura zahraničních turistů.....	19
3.6	Vztah mezi vývojem turismu a jazykovou výukou	20
4	Výzkumná část.....	21
4.1	Dotazník.....	21
4.2	Vyhodnocení dotazníku	22
4.3	Srovnání výsledků se studií.....	40
5	Shrnutí výsledků.....	41
6	Závěry a doporučení	43
7	Seznam použité literatury.....	45
8	Přílohy	47

Seznam tabulek

Tabulka 1 Obce v turistickém regionu Krkonoše - východ.....	9
---	---

Seznam obrázků

Obrázek 1 Krkonoše – turistický region	10
Obrázek 2 Turistické regiony České republiky	11

Seznam grafů

Graf 1 Složení zahraničních turistů dle národností.....	19
Graf 2 Věk respondenta	22
Graf 3 Pohlaví respondenta	23
Graf 4 Rodný jazyk respondenta.....	23
Graf 5 Nejvyšší dosažené vzdělání	24
Graf 6 Zájem o studium jazyků	24
Graf 7 Výuka jazyků na základní škole	25
Graf 8 Výuka jazyků na střední škole	26
Graf 9 Maturitní zkouška z cizího jazyka.....	27
Graf 10 Státní zkouška z cizího jazyka.....	27
Graf 11 Studium jazyků v jazykovém kurzu.....	28
Graf 12 Studované cizí jazyky v kurzech	28
Graf 13 Znalost cizích jazyků (včetně slovenského jazyka)	29
Graf 14 Znalost anglického jazyka.....	29
Graf 15 Znalost německého jazyka	30
Graf 16 Znalost ruského jazyka	31
Graf 17 Znalost cizích jazyků (mimo slovenského jazyka).....	31
Graf 18 Jazykové znalosti obyvatel	32
Graf 19 Kombinace cizích jazyků	33
Graf 20 Úroveň znalostí cizích jazyků.....	33
Graf 21 Znalost cizích jazyků u mladé generace	34
Graf 22 Znalost cizích jazyků u starší generace	35

Graf 23 Rozdělení respondentů dle odvětví.....	35
Graf 24 Úroveň znalostí cizího jazyka ve službách.....	36
Graf 25 Úroveň znalostí cizího jazyka v průmyslu.....	37
Graf 26 Úroveň znalostí cizího jazyka ve státní správě	37
Graf 27 Úroveň znalostí cizího jazyka v dopravě	38
Graf 28 Úroveň znalostí cizího jazyka ve zdravotnictví.....	39
Graf 29 Úroveň znalostí cizího jazyka v cestovním ruchu	39

1 Úvod

V současném globalizovaném světě, ve kterém se zkracují vzdálenosti a kde není žádný problém v krátkém časovém úseku se přepravit z jednoho místa do druhého, nabývá na důležitosti znalost cizích jazyků. Lidé cestující za prací, zábavou i odpočinkem se pohybují mezi různými státy. Potřeba dorozumění tak nabývá na významu ve všech sférách života. Jednou z těchto oblastí je ekonomika, do které spadá i cestovní ruch.

Oblast turismu je touto skutečností silně ovlivněna. Česká republika svou polohou uprostřed Evropy má velké předpoklady pro rozvoj příjezdového cestovního ruchu. Ekonomický rozvoj a prosperita pak dává i místním obyvatelům možnosti vycestovat do cizích zemí, a tím se podílet na rozvoji výjezdového cestovního ruchu. Cestování se stalo pro velkou část obyvatel nedílnou součástí jejich životního stylu.

Cílem práce je analýza vztahů mezi rozvojem turismu a jazykovou vybaveností obyvatel žijících v regionu. Jak cestovní ruch, tak znalost cizích jazyků mají své kořeny v historii tohoto regionu. Turistická oblast Krkonoše – východ je zaměřena na příjezdový cestovní ruch již řadu let. Velká část místních obyvatel je na prosperitě turismu ekonomicky závislá. Subjekty působící v oblasti cestovního ruchu, jako jsou například hotely a restaurace, proto požadují od svých zaměstnanců znalost cizího jazyka.

Práce se opírá o provedený sběr dat, který byl zaměřen na výuku cizích jazyků v dané destinaci. Údaje o úrovni znalostí, jejich využití a věku respondentů byly přehledně zpracovány pomocí grafického znázornění.

V závěru práce autorka pro podporu rozvoje turismu v regionu Krkonoše – východ předložila návrhy na zvýšení znalostí cizího jazyka místních obyvatel.

2 Literární rešerše a metodika zpracování

Cílem práce bylo zmapovat současné jazykové znalosti obyvatel turistického regionu Krkonoše – východ v souvislosti s rozvojem mezinárodního turismu v oblasti. Na začátku práce bylo třeba vyhledat základní informace v odborné literatuře o daném tématu a vybrat vhodnou metodu pro jeho zpracování.

2.1 Literární rešerše

K vypracování této bakalářské práce bylo použito několik základních zdrojů. V teoretické části, kromě odborných knižních publikací, byly použity i zdroje internetové.

FLOUSEK, Jiří, ed. *Krkonoše: příroda, historie, život*. Praha: Baset, 2007. ISBN 978-80-7340-104-7.

K představení regionu a úvodu do historie turismu tohoto regionu autorka zásadní informace čerpala z díla *Krkonoše: příroda – historie – život*. Publikace pojednává detailně o regionu Krkonoše. Ty jsou zde představeny jako přirozená hranice mezi Českou a Polskou republikou. Kniha velmi podrobně a do hloubky seznamuje čtenáře s přírodou, historií, kulturními památkami, ochranou území a nakonec i s vizí Krkonoš, a to vše na 816 stranách.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Výkladový slovník cestovního ruchu byl využit především k vysvětlení specifických termínů z oblasti cestovního ruchu. Jednotlivé pojmy jsou zde prezentovány v abecedním pořadí, přičemž jednotlivé výrazy jsou doplněny překladem do angličtiny.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní komunikace*. Praha: Grada, 2010. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3069-1.

Z díla *Interkulturní komunikace*, byla v práci použita část, která se zabývá výukou cizích jazyků a pojmem „lingua franca“. Dobře zvládnuté umění komunikace je, podle autora, v dnešní době, kdy je zaznamenáván prudký rozvoj mezinárodní spolupráce a roste význam mezinárodního turismu, zásadní pro vzájemné poznání a porozumění mezi národy, kulturními společenstvími a v neposlední řadě především mezi jednotlivými lidmi.

CZECHINVEST. *Knowledge of Foreign Languages in the Czech Republic: Presentation of the results of a sociological survey* [online]. In: . 30. 6. 2014, s. 36 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/stem-language-skills-population-2014-4463.pdf>

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest zpracovává v šestiletých intervalech studii o jazykových znalostech obyvatel České republiky. Velmi dobře zpracovaná prezentace výsledků této studie z roku 2014, která byla prováděna na vzorku 2641 respondentů, byla v práci využita pro porovnání výsledků.

2.2 Metodika zpracování

K dosažení cíle byly nejdříve představeny obě základní složky, a to jak turistický region Krkonoše – východ, tak úroveň znalostí cizích jazyků místních obyvatel. Pro prezentaci destinace byla použita metoda obsahové analýzy publikací. K zjištění současného stavu jazykových znalostí v regionu autorka využila metody dotazníkového šetření mezi vzorkem místní populace.

Ke zjištění vzájemné interakce mezi oběma složkami byla využita metoda analýzy dat z dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen pomocí webové aplikace. Pro distribuci byly zvoleny dva postupy. Část dotazníků byla zasílána pomocí elektronické pošty a část vytištěna a v tištěné podobě předána k vyplnění

respondentovi. Elektronický dotazník byl respondentovi zaslán na jím uvedenou mailovou adresu. Po vyplnění a odeslání se obsah dotazníku automaticky uložil na příslušném webu, kde se ihned tvořily výstupy ze zasláných dat. Tímto postupem byla zaručena ochrana osobních údajů respondentů, protože mailové adresy nebyly ukládány a pracovalo se pouze s údaji uvedenými v dotazníkovém šetření. Protože část oslovených neměla vlastní mailovou adresu, byla zvolena druhá varianta distribuce, a to pomocí tištěné formy dotazníku. Následně pak byly uvedené údaje zpracovány do tabulky v aplikaci Microsoft Excel. Výběr dotazovaných osob přibližně odpovídal struktuře obyvatel v dané oblasti.

Pomocí kvantitativní analýzy na vhodně zvolené dotazy a dále rozčleněním respondentů dle věku, jazykových schopností, dosaženého vzdělání, aktivním využitím cizích jazyků v cestovním ruchu lze dojít k novým poznatkům.

Pro dosažení vytčeného cíle byly autorkou práce vytvořeny následující hypotézy.

- 1) Znalost cizích jazyků je u mladé generace vyšší než u generací starších.
- 2) Jazyková příbuznost jazyků má vliv na poskytování služeb v turismu.
- 3) Jazyková vzdělanost obyvatel ve zkoumané oblasti je využitelná pro potřeby a růst regionu v turismu.

3 Teoretická východiska

Autorka v této kapitole vymezila základní pojmy, představila region Krkonoše – východ z hlediska členění regionu, vývoje turismu a jazykových znalostí místních obyvatel.

3.1 Vymezení základních pojmů

3.1.1 Turismus

Podle Palatkové (2011:11) je turismus činností osob, které cestují do míst mimo své bydliště, tedy pro ně běžné prostředí. Jedná se o cestování na kratší, přechodnou dobu, kdy v tomto období v místě pobytu cestující osoby nevykonávají žádnou výdělečnou činnost na hlavní ani vedlejší pracovní poměr.

Naproti tomu Kotíková (2013:15 - 16) ve své publikaci uvádí, že turismus je daleko obsáhlejší činnost. V díle používá adekvátní překlad pojmu do českého jazyka – cestovní ruch. Definuje ho, jako masové cestování spojené s poskytováním ubytovacích, stravovacích služeb, poskytováním dopravních služeb a dalších služeb přímo navazujících na cestování osob do míst mimo jejich běžné prostředí. Kotíková v publikaci upozorňuje na fakt, že tento termín prošel dlouhým vývojem. Konečná podoba definice turismu (cestovního ruchu) byla vytvořena v roce 1991 na konferenci Světové organizace cestovního ruchu v Ottawě.

Podrobný popis termínu byl zpracován ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu autory Zelenka a Pásková (2012:83), kteří uvádí u pojmu cestovní ruch (turismus) následující popis „*cestovní ruch (též turismus, zkr. CR, angl. Tourism) je kompletní společenský jev, zahrnující aktivity osob cestujících mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok za účelem zábavy, relaxace, vzdělávání, pracovní či jiným účelem, i aktivity subjektů poskytujících služby a produkty těmto cestujícím osobám, tedy i provozování zařízení se službami pro tyto cestující osoby včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.*“ Tento výklad pojmu zachytil všechny aspekty, které turismus obsahuje.

Kotíková (2013: 21) ve své publikaci uvádí definici domácího cestovního ruchu jako pohyb a pobyt obyvatel na území státu, kde mají, jak své bydliště, tak i cílové místo pobytu. Zelenka a Pásková (2012: 578) ve výkladovém slovníku vymezují pojem podrobněji jako cestování a pobyt občanů, které jsou realizovány výhradně v jejich vlastním státě. Délka pobytu mimo obvyklé místo pobytu trvá méně než jeden rok a cestující osoba místo pobytu využívá k rekreaci či poznání ne k výdělečné činnosti.

Zahraniční cestovní ruch pak Kotíková (2013:21) definuje jako pohyb osob, jejichž cílové místo pobytu je mimo území daného státu. To znamená, že cílové místo pobytu je mimo území státu, kde mají své obvyklé místo pobytu. A tak při realizaci zahraničního cestovního ruchu dochází k překročení státní hranice.

Zahraniční cestovní ruch je nadále rozčleněn na cestovní ruch příjezdový a cestovní ruch výjezdový. Jak dále Kotíková (2013:22) píše, příjezdový cestovní ruch (inbound tourism) tvoří příjezdy účastníků cestovního ruchu ze zahraničí a pobyt na území jiného státu, než je jejich obvyklé místo pobytu. Výjezdový cestovní ruch (outbound tourism) pak definuje jako výjezd a pobyt obyvatel dané země v zahraničí. Zelenka a Pásková (2012:28) ve své publikaci taktéž zmiňují, že užití termínů příjezdový a výjezdový cestovní ruch se řídí pohledem daného státu.

3.1.2 Komunikace v cizích jazycích

V užším slova smyslu lze komunikaci chápat jako výměnu informací mezi dvěma a více lidmi. V současném globalizovaném světě nabývá na důležitosti komunikace mezi národy. Podstatou komunikace v cizích jazycích se ve své publikaci zabývá Průcha (2010:126), který tento termín definuje následovně: *„Komunikace v cizích jazycích je založena na schopnosti porozumět, vyjádřit a tlumočit představy, myšlenky, pocity, skutečnosti a názory v ústní i psané formě ve společenských a kulturních, situacích při vzdělávání a odborné přípravě, v práci, doma a ve volném čase podle přání a potřeb daného jedince.“*

3.1.3 Jazyk

Průcha (2010:51) definuje jazyk jako „*system slovních znaků, jež slouží k formulaci myšlenek v procesu odrážení objektivní skutečnosti subjektivním poznáním a ke společenskému sdělování těchto myšlenek a skutečností, jakož i s nimi spjatých prožitků emocionálních, estetických, volních aj.*“ Jazykem je tedy označován systém, který slouží jako prostředek k verbálnímu dorozumívání v lidské komunikaci. Jazyk se dělí na dvě základní formy – přirozené jazyky a jazyky umělé. Průcha (2010:70) se přiklání k tvrzení, že ve světě v současné době existuje asi 3000 až 6000 jazyků. Jen v Evropě se podle Průchy mluví 50 různými jazyky. Ovšem více než 50 % populace světa hovoří jedním z dvanácti nejvíce populačně zastoupených jazyků. Zdůrazňuje však, že populačně nejvíce zastoupený jazyk neznamená, že je také jazykem komunikačně nedůležitějším.

3.1.4 Jazyk jako lingua franca

Termínem „lingua franca“ je označován jazyk, který má nejvyšší stupeň důležitosti pro mezinárodní komunikaci. Tímto jazykem se dorozumívají lidé různých zemí, přičemž tento jazyk není jejich jazykem mateřským. Angličtina je v současné době nejrozšířenějším jazykem na celém světě, jak popisuje ve své publikaci Průcha (2010:73-84). Pro miliony lidí je angličtina mateřským jazykem a další ji používají při vzájemné komunikaci ve všech oblastech lidské činnosti. Průcha odhaduje (2010:85), že angličtinou je schopno komunikovat mezi 1,5 – 2 miliardami lidí. Oproti tomu němčina je používána při mezinárodní komunikaci převážně mezi obyvateli Evropy. Průcha konstatuje (2010:101), že pro Českou republiku mají vysokou důležitost oba cizí jazyky, jak angličtina, tak němčina.

3.1.5 Výuka cizích jazyků

Průcha ve své publikaci uvádí (2010:107 - 112), že základním předpokladem komunikace je znalost cizího jazyka. Každý stát má proto vypracovanou politiku vzdělávání, jejíž součástí je i výuka cizích jazyků. Výuce cizích jazyků v českém školství, ve všech obdobích, byla přikládána vždy vysoká důležitost. V roce 2005 vydala vláda České republiky programové prohlášení, ve kterém nastínila představu, jakým směrem by se výuka cizích jazyků v českých školách měla ubírat.

Oznámila též přípravu Národního programu výuky cizích jazyků. Na základě tohoto programu se v českých osnovách stal prvním povinným cizím jazykem jazyk anglický, který je vyučován od 3. ročníku základní školy. Další cizí jazyk je možno zařadit do výuky jako volitelný předmět od 8. ročníku základní školy. V roce 2013 došlo k úpravě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání, kde bylo stanoveno, že výuka druhého cizího jazyka je nejpozději od 8. ročníku základní školy předmětem povinným (Řízení školy online, 2018, online).

3.2 Představení regionu

V této části práce je zkoumaná oblast představena ze čtyř úhlů pohledu na danou destinaci.

3.2.1 Administrativní členění dle systému Eurostat

Vybranou turistickou oblast lze popsat několika způsoby. Jednak ji lze hodnotit z pohledu administrativního členění dle systému vytvořeného Evropskou unií. Turistická oblast se nachází v České republice (NUTS 1) na severovýchodě regionu soudržnosti Severovýchod (NUTS 2), na severu Královéhradeckého kraje (NUTS 3) a zcela zaujímá rozlohu okresu Trutnov (LAU 1). Výše uvedený systém klasifikace území byl v České republice zaveden od 1. ledna 2008. (Regionální informační servis a, 2017)

3.2.2 Administrativně správní členění

Dalším způsobem je možné oblast popsat na základě tradičního národního členění. Turistická oblast Krkonoše - východ se nalézá v České republice, na severovýchodě Královéhradeckého kraje a koresponduje s územím okresu Trutnov. V turistické oblasti se nachází 13 obcí, z nichž největší, jak rozlohou, tak počtem obyvatel je Trutnov. Ve městě žije přibližně 21000 obyvatel. (Regionální informační servis, 2017). Obce, které leží v turistickém regionu, jsou uvedeny v Tabulce 1 Obce v turistickém regionu Krkonoše – východ. Tabulka byla vytvořena z dat vyhledaných z webové aplikace Regionální informační servis.

Tabulka 1 Obce v turistickém regionu Krkonoše - východ

Obec	Statut	Hranice s Polskou republikou	Katastr. výměra v ha	Počet obyvatel	Z toho v produkt. věku	Prům. věk
Žacléř	město	ano	2183	3450	2320	40,9
Trutnov	město	ne	10333	32549	20649	35,8
Janské Lázně	město	ne	1373	828	546	39,1
Svoboda nad Úpou	město	ne	775	2399	1548	37,6
Malá Úpa	obec	ano	2665	128	83	39,7
Mladé Buky	městys	ne	2675	2165	1287	36,1
Pec pod Sněžkou	město	ano	5214	572	380	37,4
Pilníkov	město	ne	1699	1090	637	38,7
Rudník	obec	ne	4250	2216	1345	45,0
Bernartice	obec	ne	1793	939	541	35,9
Černý Důl	městys	ne	2218	719	435	39,2
Horní Maršov	obec	ano	2847	1086	668	35,5
Královec	obec	ano	995	158	96	40,6

Zdroj: *Vlastní zpracování s využitím aplikace Regionálního informačního servisu*

Tabulka 1 Obce v turistickém regionu Krkonoše – východ je rozšířena o doplňující informace, což jsou počty obyvatel v jednotlivých obcích k datu 1. leden 2016, počet obyvatel v produktivním věku a průměrný věk obyvatel v uvedených obcích. Z tabulky vyplývá, že průměrný věk rezidentů se pohybuje mezi 35 – 45 lety. Přitom nejnižší průměrný věk obyvatel je v Trutnově, který je centrem oblasti.

3.2.3 Členění dle regionů cestovního ruchu

V roce 1999 byla schválena mapa, která Českou republiku dělila na 15 turistických regionů a 43 turistických oblastí. V rámci tohoto rozdělení byly Krkonoše – východ zařazeny do turistického regionu č. 15 Krkonoše (Turistické regiony ČR a, 2004) a tvořily turistickou oblast č. 22 Krkonoše – východ. (Turistické regiony ČR b, 2005)

Obrázek 1 Krkonoše – turistický region

Zdroj: *Regionální informační servis (2017, online)*

Původní rozdělení, které je znázorněno na Obrázku 1, však přestalo odpovídat potřebám cestovního ruchu, proto v roce 2010 byla představena nová mapa, která rozděluje Českou republiku na 17 turistických regionů a 40 turistických oblastí. (Czechtourism, 2005 - 2017) Tímto rozhodnutím vznikl turistický region Krkonoše a Podkrkonoší, který zahrnuje původní turistické oblasti Krkonoše západ, Krkonoše střed, Krkonoše východ a Podzvičínsko. Turistický region Krkonoše a Podkrkonoší je též turistickou oblastí č. 16 Krkonoše a Podkrkonoší. Poloha regionu je znázorněna na Obrázku 2 Turistické regiony České republiky.

Turistické regiony České republiky

Obrázek 2 Turistické regiony České republiky

Zdroj: *Czechtourism (2017, online)*

Za účelem propagace oblasti a nabídky služeb cestovního ruchu vzniklo ve východních Krkonoších několik mikroregionů, což je dobrovolné sdružení obcí. Jedná se o následující mikroregiony: Krkonoše – svazek měst a obcí, Společenství obcí Podkrkonoší, Svazek obcí Horní Labe, Svazek obcí Jestřebí hory a svazek obcí Východní Krkonoše. Výše zmíněné svazky obcí se nejen zabývají propagací a nabídkou služeb cestovního ruchu, ale v neposlední řadě také koordinují svoji činnost tak, aby dosáhly co největších úspěchů v oblasti zavádění nových technologií na svých územích, spolupracují při ochraně životního prostředí a při péči o krajinu. Některé obce se staly členy v několika sdruženích obcí. Obce Janské Lázně, Malá Úpa, Mladé Buky, Pec pod Sněžkou, Svoboda nad Úpou a Žacléř jsou sdruženy jak v dobrovolném sdružení obcí Krkonoše – svazek měst a obcí, tak i ve svazku obcí Východní Krkonoše. (Regionální informační servis c, 2017, online)

3.2.4 Geografické členění

Nakonec může být turistická oblast popsána geograficky. Jak uvádí Pilous (2007:19), oblastí se táhne horské pásmo Krkonoše, které tvoří velkou část státní hranice s Polskou republikou. Nejvyšší horou je Sněžka, která je vysoká 1602 metrů a leží přímo na hranici s Polskou republikou (2007:23). Druhou nejvyšší horou je Černá hora, vysoká 1299 metrů, která se nachází severozápadně od Janských Lázní (2007:19). Největší řekou, protékající územím východních Krkonoš, je Úpa. Její pramen vyvěrá severně od Studniční hory, kde v Úpském rašeliništi ve výšce 1432 m nad mořem vytéká na povrch. Řeka má na území Krkonošského národního parku charakter horského potoka, dále pak protéká jako horská říčka obcemi Pec pod Sněžkou, Velká Úpa, Horní Maršov, Svoboda nad Úpou a Mladé Buky. Do Úpy v této oblasti přitéká z obou stran říčního koryta několik potoků (např. Rudný potok, Modrý potok nebo Malá Úpa). Území východních Krkonoš řeka Úpa opouští až za městem Trutnov kde už má charakter řeky se širokým korytem. Jak uvádí Metelka, Mrkvica a Halásová větší část Krkonoš lze zařadit do chladné klimatické oblasti (2007:147). Nejvyšší partie hor leží v nejchladnější klimatické oblasti. Metelka, Mrkvica a Halásová pak tuto oblast popisují následovně: „*Pro ni je typické velmi krátké, chladné a vlhké léto, přechodná období velmi dlouhá a chladná, zima velmi dlouhá, velmi chladná, vlhká, s velmi dlouhým trváním sněhové přikrývk.*“ (2007:147). Podhůří už spadá do mírně teplého klimatu s krátkým létem a normálně chladnou zimou.

Krkonošský národní park zaujímá 65 % plochy oblasti. Park je rozdělen do tří zón a jednoho ochranného pásma. Zóny slouží k ochraně přírodního bohatství Krkonoš. Nejprísněji chráněné je území I. zóny, kde se turisté mohou pohybovat pouze na vyznačených cestách. Většina obcí v oblasti východních Krkonoš leží ve III. zóně a v ochranném pásmu, pouze Mladé Buky a Trutnov jsou umístěny mimo ochrannou zónu. Ochranná zóna je zřízena jako přechodné území, které slouží k posílení ochrany Krkonošského národního parku. Jedná se o přechod mezi chráněným územím s omezeným hospodářským využitím a hospodářsky intenzivně využívanou krajinou. (Správa KRNAP, 2017, online)

3.3 Vývoj turismus v regionu

Turismus v regionu autorka sleduje od jeho počátku, přes meziválečné období se dostává do socialistických let a v závěru je turismus popsán i po revoluci v roce 1989.

3.3.1 Počátky turismu

Jak píše Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:703), turistice, jak ji chápeme dnes, předcházely výpravy vědců a učenců, které byly podnikány již koncem 16. století. Ovšem jako první doloženou turistickou výpravou je považován výlet trutnovských měšťanů na vrchol Sněžky. Tento historický počin byl zaznamenán trutnovským kronikářem 7. srpna 1577.

Bartoš také (2002:56 -57) uvádí, že na zvyšujícím se zájmu o cestování, měl zásadní vliv rozvoj průmyslu a stěhování obyvatel do měst. Lidé měli potřebu uniknout ubíjející všednosti života ve městech a začínali podnikat cesty za nedotčenou přírodou. I Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:703) uvádějí stejné důvody, které odstartovaly turistický ruch v Krkonoších. V oblasti východních Krkonoš se vrchol Sněžky stal jedním z nejvyhledávanějších míst té doby. Na vrcholu Sněžky byla postavena kaple sv. Vavřince, která se stala vyhledávaným poutním místem. Kaple se stala cílem poutí jak věřících z Čech tak i z Polska.

Podle Bartoše, Lušince a Potockeho (2007:703) na přelomu 18. století rostl zájem o turistiku, kdy již lidé tuto činnost provozovali ve svém volném čase. Pod vlivem romantismu se lidé začali zajímat o přírodu a objevovali krásy Krkonoš. Ubytovací a skromné stravovací služby turistům poskytovali místní „budaři“, kteří si tím doplňovali příjmy ze svého skromného hospodaření na políčkách a chovu dobytka nebo pracovali jako dřevaři v lesích. Na začátku 19. století se Krkonoše staly oblastí s nejvyšší frekvencí turistů ve střední Evropě. V této době nejvíce hory navštěvovali Poláci, Češi a Němci. V návaznosti na zájem turistů se začalo rychle rozvíjet „budní“ hospodářství. Byly budovány nové boudy, které již měly ráz horských hotelů, například Labská bouda, postavená v roce 1878 nebo Slezská bouda na Sněžce z roku 1850. Velký rozmach turismu nastal v druhé polovině 19. století po ukončení výstavby železničních tratí, které zjednodušily a zrychlily dopravu turistů do hor.

Plzáková a Studnička (2014:83) zmiňují, že podstatnou roli v rozvoji cestovního ruchu počátkem 19. století měli turistické a okrašlovací spolky. Klub českých turistů, založený v roce 1888. Domácí cestovní ruch také podporoval tělovýchovný spolek Sokol. V roce 1920 vzniká cestovní kancelář Čedok.

Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:704 - 706) také píší, jak velký vliv na rozvoj turistiky měly turistické spolky, které se svou propagací oblasti snažily nalákat obyvatele z vnitrozemí a Prahy k návštěvě Krkonoš. Turistické spolky vydávaly mapy, turistické průvodce a budovaly turistické cesty. Svou prací se zasazovaly o rozvoj turistického průmyslu, který začal být pro místní obyvatele významným zdrojem příjmů. Obyvatelé se již nezabývali výhradně zemědělstvím a lesnictvím, ale vznikaly nové příležitosti k výdělku. Nově budované horské boudy a hotely potřebovaly zaměstnance. Hotely bylo také nutné zásobovat, takže se využívalo placených nosičů nákladu. Další finanční příjem místních obyvatel plynul z výroby a prodeje suvenýrů a pohlednic. Oblast Krkonoš v té době byla obydlena převážně německým obyvatelstvem a Češi zde tvořili menšinu. I tak se Českému klubu turistů dařilo svou propagací regionu přilákat množství českých turistů. Turistiku provozovali v tomto období bohaté a střední vrstvy obyvatel.

3.3.2 Turismus v meziválečném období

První světová válka, jak uvádí Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:707 - 708), i následná hospodářská krize utlumila turistický ruch i investice do obnovy a údržby a značení turistických cest. Po vzniku samostatného Československa došlo k rychlé obnově turistického života v oblasti. K oživení přispěly nové politické a ekonomické poměry. Velký vliv na počty turistů měl rozvoj silniční a železniční dopravy. V této době rostl počet návštěvníků z českého vnitrozemí. V tomto období (20. léta 19. století) se pro majitele bud stala turistika hlavním zdrojem příjmů. Z obyvatel hor se stávali průvodci, nosiči, restauratéři i majitelé hotelů. Vznikalo mnoho nových ubytovacích kapacit, rozšiřovala se síť turistických cest. Turisté se bez velkých problémů dostali až k vrcholům Krkonoš. V roce 1928 byla zbudována první lanová dráha, která vedla z Janských Lázní na Černou horu. V průběhu 20. let 19. století byli nejpočetnějšími návštěvníky hor Němci a Češi.

V třicátých letech 19. století začíná růst národnostní napětí mezi Čechy a Němci a ke zpomalení turistického ruchu. Velký zlom, jak píše Bartoš, Luštinec a Potocki (2007: 708), nastal po podepsání mnichovské dohody v říjnu roku 1938. Celá oblast se stala Německem. Během druhé světové války turistický ruch v oblasti téměř ustal. Krkonoše byly považovány za jedno z nejbezpečnějších míst Německé říše, a tak do hor jezdili odpočívat němečtí důstojníci a váleční rekonvalescenti. Některé horské boudy (Jestřábí, Luční) sloužily dokonce k výcviku německých vojáků pro boj v horských podmínkách.

3.3.3 Turismus v období socialismu

Konec druhé světové války znamenal velký zlom v oblasti turismu daného regionu. Na základě Benešových dekretů došlo k odsunu velké části německého obyvatelstva a přílivu obyvatel z vnitrozemí Čech a ze Slovenska. Jak uvádí Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:708), touto změnou byly zničeny místní tradice a zpřetrhány dosud fungující kontakty. Další významná změna v oblasti turismu nastala v roce 1948, kdy po převzetí vlády komunistickou stranou, bylo zrušeno soukromé vlastnictví a vše přešlo do vlastnictví státu. V této době většina ubytovacích a stravovacích zařízení patřila socialistickým podnikům a sloužila pro rekreaci jejich zaměstnanců. Převládala skupinová turistika domácích obyvatel, tyto rekreační pobyty byly pořádány Revolučním odborovým hnutím, které působilo v jednotlivých podnicích. Jak píše Staněk (1975:12) *„Celá oblast slouží k soustředěné rekreaci, v níž pracující našeho státu nacházejí odpočinek i uplatnění svých turistických a sportovních zájmů. V nejdůležitějších horských střediscích jsou významné rekreační objekty ROH.“*

Jelikož se republika stala jednou ze zemí světové socialistické soustavy, změnil se i podmínky rozvoje turismu. Palatková a Zichová (2011:121) uvádí, že se země postupně dostávala do izolace a zahraniční turismus začal prudce upadat. Tuto skutečnost zmiňují i Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:708), když uvádějí, že oblast východních Krkonoš navštěvovali převážně Němci z východního Německa (NDR) a velmi omezeně Poláci. V tomto období, jak je již výše zmíněno, byla převážná část ubytovacích kapacit vlastněna jednotlivými státními podniky, a tak individuální turismus byl okrajovou záležitostí.

3.3.4 Turismus po roce 1989

Rok 1989 znamenal pro rozvoj turismu další velký předěl. V návaznosti na změnu politických poměrů v naší zemi se i v této oblasti odehrály zásadní změny. Jak píše Palatková a Zichová (2011:124), politické a ekonomické změny se projeví ve skladbě turistů, kteří navštívili Krkonoše. Nastal odliv domácích turistů a změnila se skladba návštěvníků ze zahraničí. Jak také píše Bartoš, Luštinec a Potocki (2007:708), opět došlo ke změně vlastnictví ubytovacích a stravovacích zařízení. Po roce 1990 proběhla privatizace státního majetku. Podniky své rekreační zařízení pronajaly nebo prodaly. Rekreační organizované Revolučním odborovým hnutím jednotlivých socialistických podniků byla nahrazena individuální turistikou. Po roce 1989, kdy byla zrušena omezení pro cesty do zahraničí, zájem ze strany domácích turistů o rekreaci v Krkonoších poklesl. Noví majitelé se začali orientovat na zahraniční klientelu v představě rychlého zisku. Z počátku oblast navštěvovali turisté z Německa. V dalším období oblast objevili turisté z dalších evropských zemí. Do oblasti východních Krkonoš se také začali ve velkém množství vracet turisté ze sousední Polské republiky. Jak také ve své publikaci uvádí Klímová (2017:19) v roce 2016 přijelo nejvíce turistů z Německa, ale také mnoho turistů z Polska, Slovenska, Spojeného království, USA a dalších evropských zemí.

V současné době v turistické oblasti Krkonoše - východ můžeme pozorovat rychlý rozvoj turistických služeb a rostoucí nabídku nových atrakcí. Nabídku je možné rozdělit na poznávací, vzdělávací a ekologicky zaměřené projekty. V další řadě se zde nachází množství možností pro sportovní využití.

V zimním období je zde možné provozovat hlavně sjezdové a běžecké lyžování. SkiResort ČERNÁ HORA – PEC je největší lyžařský areál v České republice. Zde lze využít 41 km sjezdovek. Podařilo se propojit pět lyžařských areálů, každý z nich nabízí odlišnou náročnost a délku sjezdovek. Samozřejmostí je zde i nabídka dětských lokalit, se zázemím pro nejmenší začínající lyžaře. Novinkou jsou tratě se sklopenými zatáčkami, tunelem a časomírou. Večerní lyžování je možné ve čtyřech lokalitách. Lyžařům je k dispozici 11 skibusových linek, které propojují celou lokalitu. (SkiResort Černá hora Pec., 2018, online)

Návštěvníci, přijíždějící do hor v letním období mohou využít atrakce zaměřené na relaxaci, sportovní aktivity a poznávání přírodních krás. Velká část území turistického regionu se nachází na území Krkonošského národního parku. Ten byl vyhlášen v roce 1963 pro uchování a zlepšení přírodního prostředí, ochranu a obnovu přírodních systémů v Krkonoších. Cíleným působením KRNAPu je přispívat k ekologicky únosné turistice, která nezhoršuje přírodní prostředí. Využití území národního parku pro turistiku je tímto regulováno. Pracovníci KRNAPu se zaměřují také na výchovné působení na turisty. Připravují a udržují naučné stezky, pořádají výstavy, semináře a akce pro školy (Správa KRNAP, 2010, online). Pro sportovní využití je v regionu několik možností. Kromě tradiční turistiky se rychle rozvíjí cykloturistika. Pro cyklisty jsou zde připraveny nejen cyklistické stezky, ale je k dispozici veškerý servis včetně cyklobusů (Cyklotrasy Krkonoše, 2018, online). Turisté přijíždějící za relaxací mohou využít ubytovacích zařízení s wellness službami, nabídku lázeňské péče v lokalitě Jánské Lázně a náročnější klienti golfový areál v Mladých Bukách.

3.4 Jazykové znalosti místních obyvatel

V této kapitole byla sledována historie výuky jazyků v regionu. Autorka monitorovala počátky výuky v regionu, dalším obdobím bylo období socialismu a poslední hranicí byl stanoven rok 1989.

3.4.1 Počátky výuky v regionu

Region východní Krkonoše se nachází na severovýchodě České republiky při hranici s Polskou republikou. Tato oblast byla z historického hlediska osídlována převážně německy mluvícím obyvatelstvem, a tak zde vznikaly německé školy, ve kterých byla vyučujícím jazykem němčina. České obyvatelstvo v tomto období tvořilo menšinu, a to se odráželo i ve školství. Jak píše Václav Jedlička (Mladobucké listy 8/2000:5), první menšinová česká škola byla otevřena v Trutnově roku 1882. Situace v českém školství se pomalu lepšila až s rozvojem průmyslu a po vzniku samostatného Československého státu. Do oblasti se začalo za prací v německých továrnách stěhovat české obyvatelstvo z vnitrozemí a byly zřizovány

další české menšinové školy v okolních obcích nedaleko Trutnova, který byl v té době centrem oblasti. Protože však území bylo osídleno z velké části německými obyvateli, němčinu ovládal na různé úrovni každý.

Jak Boček a Cibulka (2016) tvrdí, že v 30. letech minulého století na území východních Krkonoš mluvilo více než 70 % obyvatelstva německy. Tento údaj vychází z jazykové mapy vydané v roce 1987 v publikaci Ortslexikon Sudetenland (Deutscher Bevölkerungsanteil in den Gerichtsbezirken, 1987, online).

3.4.2 Výuka jazyků v období socialismu

Po konci druhé světové války byl region zasažen odsunem původního německého obyvatelstva, které záhy nahradili noví obyvatelé. Jednalo se zejména o přesídlené Čechy, Slováky a Maďary. Na základě politického rozhodnutí se jediným cizím jazykem, který byl do výuky na základních školách zařazen, stal jazyk ruský. S jeho výukou se pokračovalo dále při středoškolském a vysokoškolském studiu. Na některých typech škol byla přidána výuka jazyka anglického, německého nebo francouzského.

3.4.3 Výuka jazyků po roce 1989

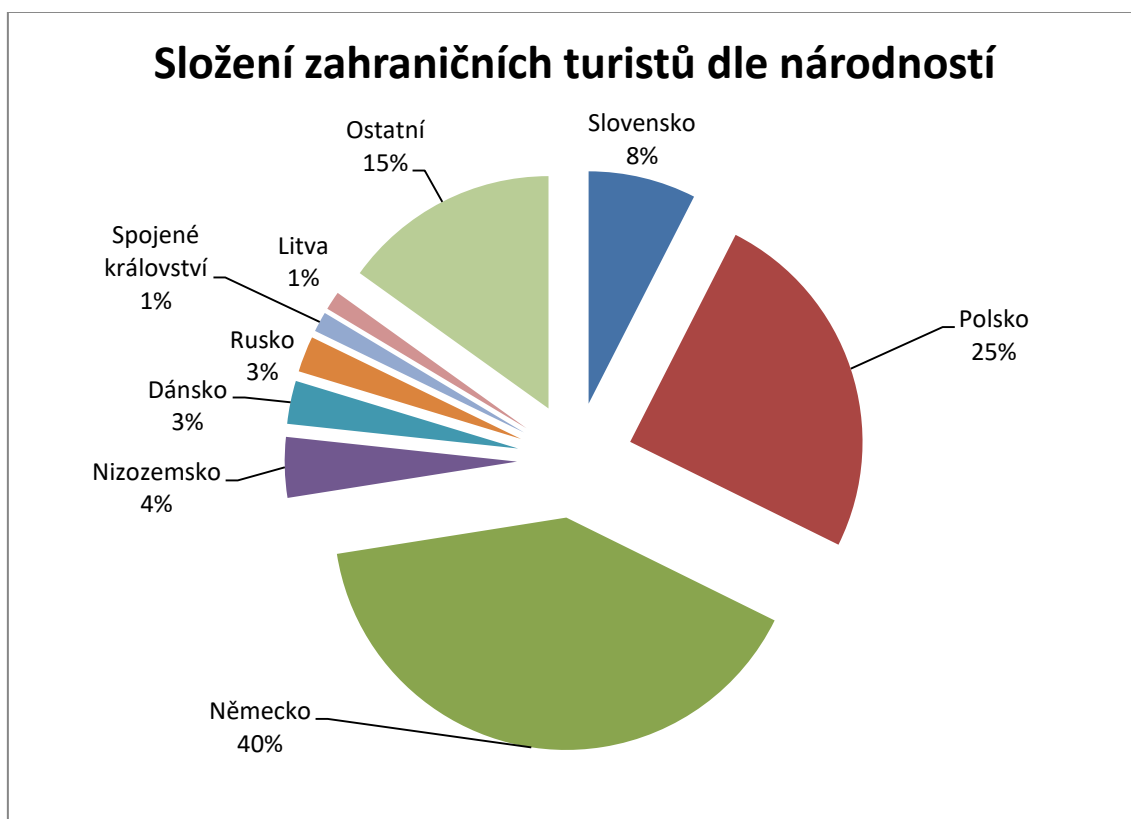
Na přelomu 80. a 90. let minulého století, jak uvádí Najvar (2010:7), se od výuky ruského jazyka upustilo a na školách se začala zavádět výuka anglického nebo německého jazyka. Zpočátku byl problém zajistit učitele schopné zabezpečit výuku nově zavedených cizích jazyků. Docházelo k tomu, že již nepotřební učitelé ruského jazyka narychlo studovali anglický jazyk. Čímž docházelo k paradoxní situaci, kdy byly učitelé jen o málo znalejší daného jazyka než jejich žáci.

S výukou cizího jazyka se do roku 1995 začínalo v 5. ročníku základní školy. Pak se hranice snižovala, od roku 2006 se začalo s výukou prvního cizího jazyka v 3. ročníku základní školy a s druhým cizím jazykem v 7. ročníku. V základních školách v regionu se v současné době vyučuje jako první povinný cizí jazyk angličtina a jako druhý povinný cizí jazyk němčina. Znalost výše zmíněných jazyků je pak prohlubována na středních školách.

3.5 Struktura zahraničních turistů

Z údajů Českého statistického úřadu (Český statistický úřad, 2017, online), vychází Graf 1. Zde je zobrazeno národnostní složení zahraničních turistů za období 1. pololetí roku 2017.

Z celkového počtu přijelo 40 % turistů z Německa. Turisté z Polska tvořili 25 % z celkového počtu zahraničních turistů. Ze Slovenska přicestovalo 8 % turistů a z Nizozemska 4 %. Ruští turisté a turisté z Dánska tvořili po 3 % z celkového počtu zahraničních turistů, kteří navštívili danou lokalitu. 17 % zahraničních turistů pak přijelo z ostatních států.

Graf 1 Složení zahraničních turistů dle národností

Zdroj: *Vlastí zpracování s využitím informací Českého statistického úřadu (2017, online)*

Z výše uvedených údajů vyplývá, že v tomto regionu byla v roce 2017 velká převaha turistů z německy hovořících zemí. Z ostatních zemí se na návštěvnosti

podíleli jednou čtvrtinou turisté z Polské republiky a jako třetí, nejpočetnější skupinou, byli turisté ze Slovenské republiky.

3.6 Vztah mezi vývojem turismu a jazykovou výukou

V souvislosti s průmyslovou revolucí získali lidé časový prostor pro další činnosti. Vzhledem k rozvíjejícímu se romantismu rostl zájem ve střední a vyšší vrstvě obyvatel o nedotčenou přírodu. Výpravy do přírody se staly módní záležitostí. V době prvního rozmachu turismu byla více než polovina místních obyvatel v regionu Krkonoše - východ německy hovořící. Ve školách v té době bylo vyučováno německým jazykem. Proto na samém počátku turismu v regionu byla u místního obyvatelstva vynikající znalost německého jazyka.

V meziválečném období vzhledem k národnostnímu napětí mezi Čechy a Němci došlo ke zpomalení růstu turistického ruchu. V období druhé světové války byla jazyková znalost německého jazyka příčinou toho, že do zdejších hor jezdili hlavně němečtí důstojníci.

Po roce 1948 došlo k násilnému zřetření společenských a ekonomických vazeb důležitých pro fungování turistického ruchu. Po odsunu německého obyvatelstva zde dramaticky klesl podíl německy hovořících obyvatel. Návštěvy zahraničních turistů v této době byly vzácné. Ve školách byl vyučován pouze ruský jazyk. Příjezdový turistický ruch stagnoval. Preferován byl domácí turistický ruch v rámci Revolučního odborového hnutí.

Změna politických poměrů v roce 1989 se postupně začala promítat i v oblasti turismu. Noví majitelé objektů ve snaze rychlého zisku se začali orientovat na zahraniční, bohatou klientelu. Ve školách se sice vyučoval anglický jazyk, ale nedostatek učitelů cizích jazyků měl velký vliv na kvalitu výuky. Malý počet osob hovořících dalším cizím jazykem způsobil, že vzestup turistického ruchu v tomto regionu byl mírný. V současné době do regionu přijíždí více jak jedna třetina zahraničních turistů z Německa (viz Graf 1). Ve školách je však upřednostněna výuka anglického jazyka a výuka německého jazyka ustupuje do pozadí.

4 Výzkumná část

Hlavním cílem této práce bylo posouzení rozvoje turismu v regionu Krkonoše – východ vzhledem k současným jazykovým znalostem místních obyvatel. Ke splnění cíle byly v kapitole Metodika zpracování zformulovány tři hypotézy. K nalezení odpovědí bylo použito dotazníkové šetření.

4.1 Dotazník

Pro potřeby bakalářské práce byl vypracován dotazník včetně průvodního dopisu. Průvodní dopis tvoří Přílohu 1 a vzor dotazníku je vložen do Přílohy 2 této práce.

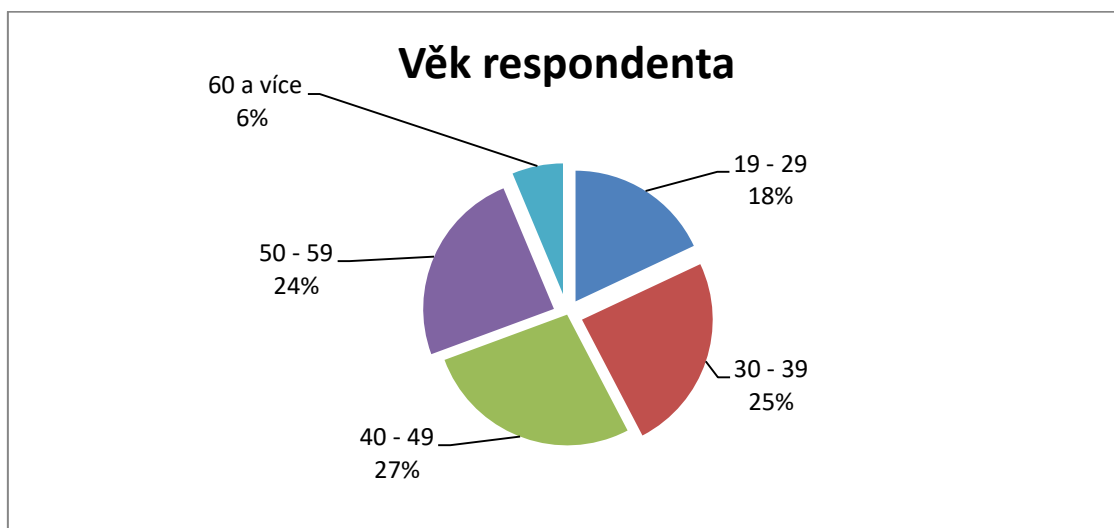
Samotný dotazník byl sestaven ze dvou částí. První část obsahovala čtyři identifikační otázky, v nichž byl zaznamenán věk respondenta, pohlaví, rodný jazyk a nejvyšší dosažené vzdělání. Druhá část pak obsahovala 21 otázek vlastního dotazníkového šetření. Otázky byly zaměřeny na oblast výuky jazyků. Zde respondenti uváděli, kterým cizím jazykům se učili ve školních zařízeních a zda byla výuka ukončena zkouškou. V druhé části dotazníku měli respondenti ohodnotit své dovednosti v oblasti používání cizího jazyka v praxi. Otázky byly vytvořeny na podkladě klasifikace znalostí jazyků podle Evropské unie. Byly zde zkoumány znalosti jazyka anglického, německého, ruského, francouzského a španělského. V tomto bloku otázek měl respondent vypsát další cizí jazyky, které je schopen používat a na jaké úrovni. Jedna otázka se týkala též znalostí jazyka slovenského. Otázkami číslo 18, 19 a 20 bylo pomocí dotazníku zjišťováno, v jakém odvětví respondent pracuje, na jaké pracovní pozici a zda někdy pracoval v oblasti cestovního ruchu. Poslední otázka respondentům umožnila vyjádřit svůj názor bez omezení.

Dotazníkové šetření probíhalo v průběhu měsíce března až června 2017. Během tohoto období bylo osloveno 150 obyvatel zkoumané oblasti a z tohoto množství bylo 111 místních obyvatel ochotno vyplnit dotazník. Šetření se zúčastnilo 43 mužů a 68 žen. Respondenti byli rozděleni do věkových kategorií 19 – 29 let,

30 – 39 let, 40 – 49 let, 50 – 59 let a 60 a více let. Respondenti byli také rozděleni dle výše dosaženého vzdělání na odborné, středoškolské a vysokoškolské.

4.2 Vyhodnocení dotazníku

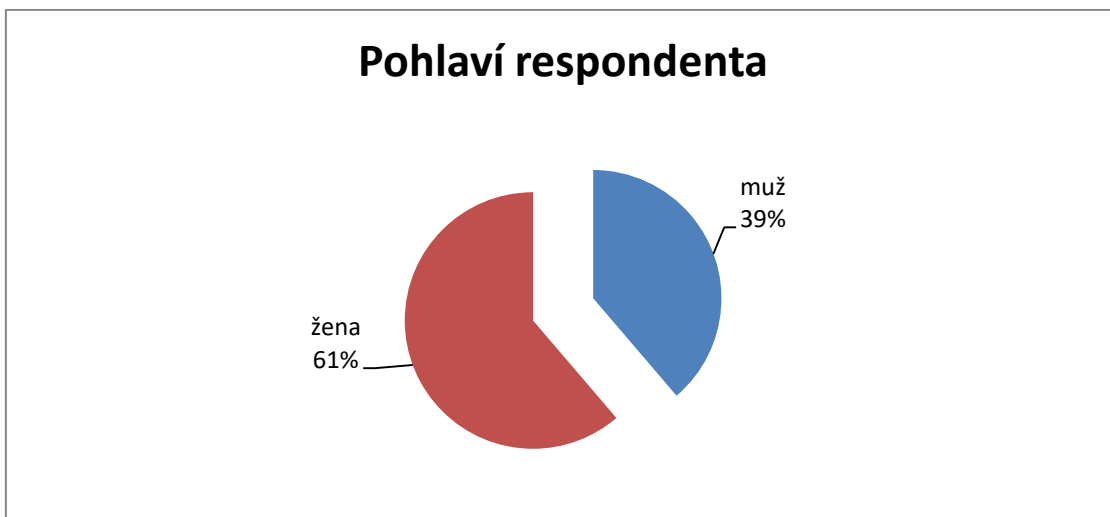
Tato část se zabývá vyhodnocením znalostí cizích jazyků místních obyvatel mikroregionu Krkonoše – východ. V dotazníku respondenti odpovídali na tři zásadní otázky. V první měli uvést, jaké cizí jazyky studovali ve škole či v jazykových kurzech. V druhé měli označit, které cizí jazyky ovládají a ve třetí se měli zamyslet, na jaké úrovni jsou jejich jazykové znalosti. Výsledky dotazníkového šetření jsou níže podrobně zpracovány a prezentovány pomocí grafů.

Graf 2 Věk respondenta

Zdroj: *Vlastní zpracování*

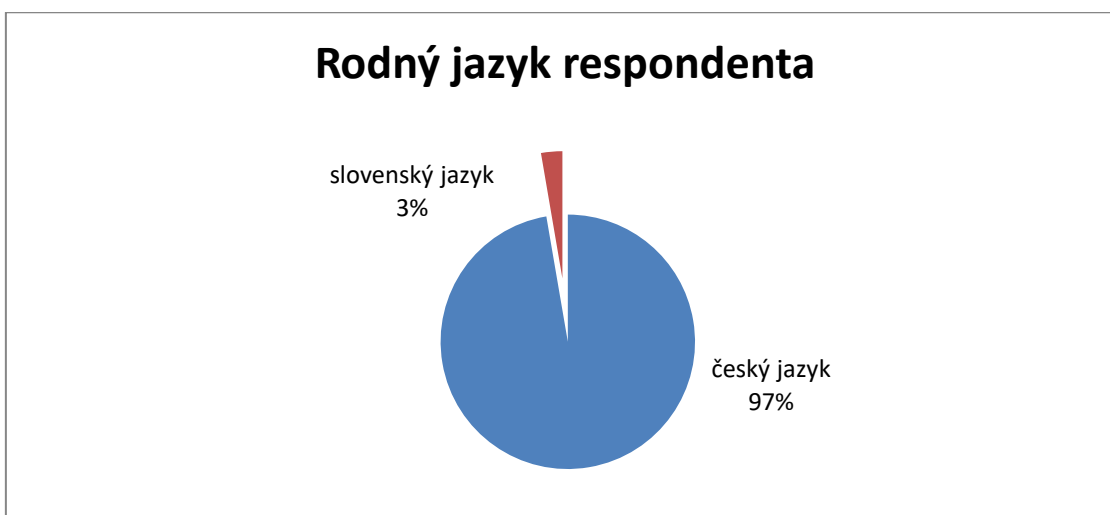
Nejvíce obyvatel zkoumané oblasti, kteří byli ochotni odpovídat na dotazníkové otázky, bylo ve věku 40 – 49 let což tvoří 28 %, lidé ve věkových skupinách 30 – 39 tvořili 25 % respondentů, ve věkové skupině obyvatel 50 – 59 let odpovídalo 24 % respondentů, obyvatelé ve věkové skupině 19 - 29 let tvořili 18 % vzorku a nejméně ochoty odpovídat na otázky měli respondenti ve věku 60 a více let, tato skupina tvořila pouhých 6 %.

Graf 3 Pohlaví respondenta

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 111 osob, z nichž bylo 39 % mužů a 61 % žen.

Graf 4 Rodný jazyk respondenta

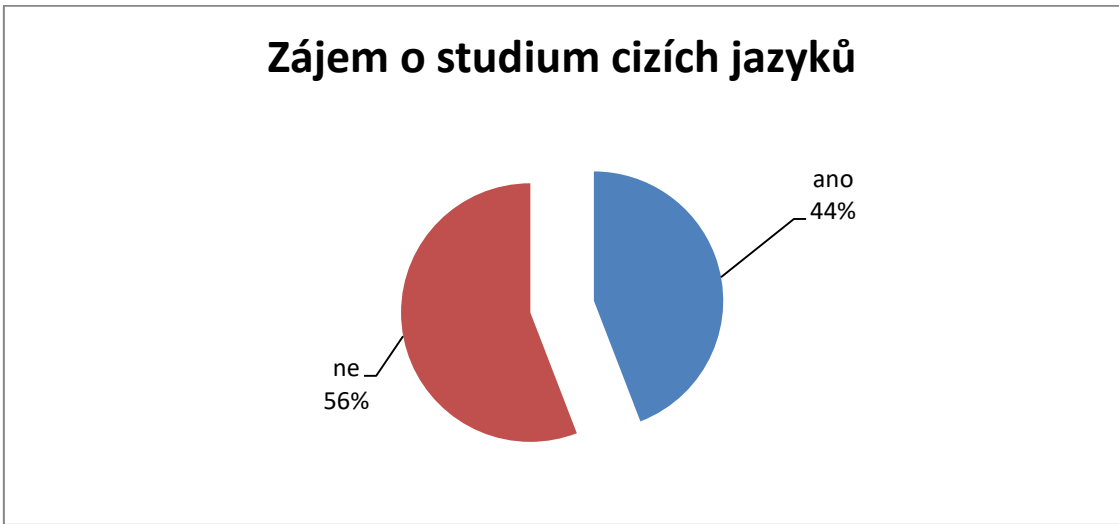
Zdroj: *Vlastní zpracování*

Češtinu jako svůj rodný jazyk uvádí většina dotazovaných (97 %). Jen 3 % dotázaných udává, jako svůj rodný jazyk slovenštinu. Tito respondenti spadají do věkové kategorie 50 – 59 let a 60 a více.

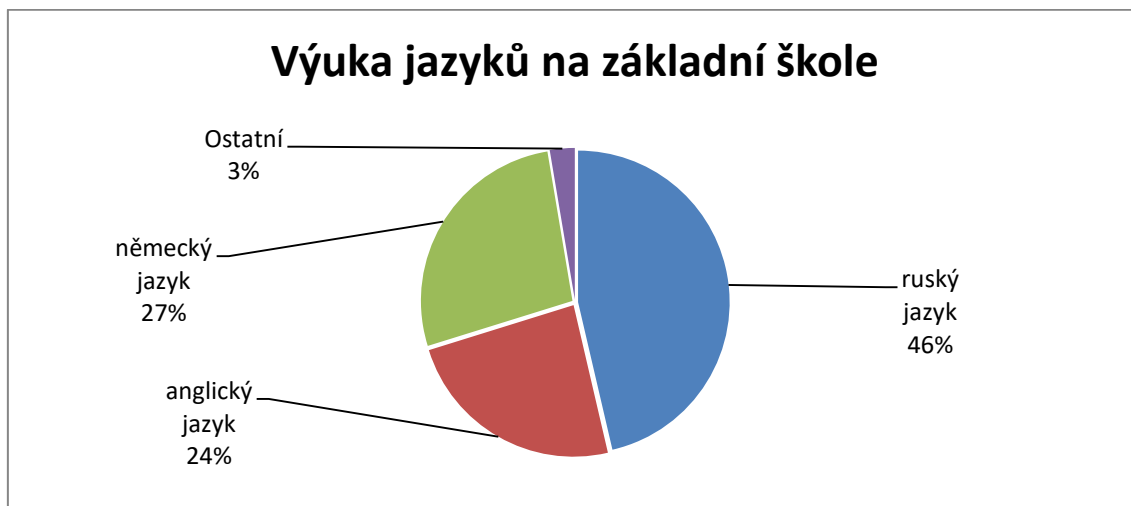
Graf 5 Nejvyšší dosažené vzdělání
 Zdroj: *Vlastní zpracování*

Střední vzdělání ukončené výučním listem uvádělo 18 % respondentů. Z tohoto počtu bylo 65 % mužů a 35 % žen. Střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou uvedlo 62 % dotázaných. Maturitní zkoušku uvádělo 35 % dotázaných mužů a 65 % dotázaných žen. 20 % respondentů pak uvádí vysokoškolské vzdělání, z toho bylo 36 % mužů a 64 % žen.

Graf 6 Zájem o studium jazyků
 Zdroj: *Vlastní zpracování*

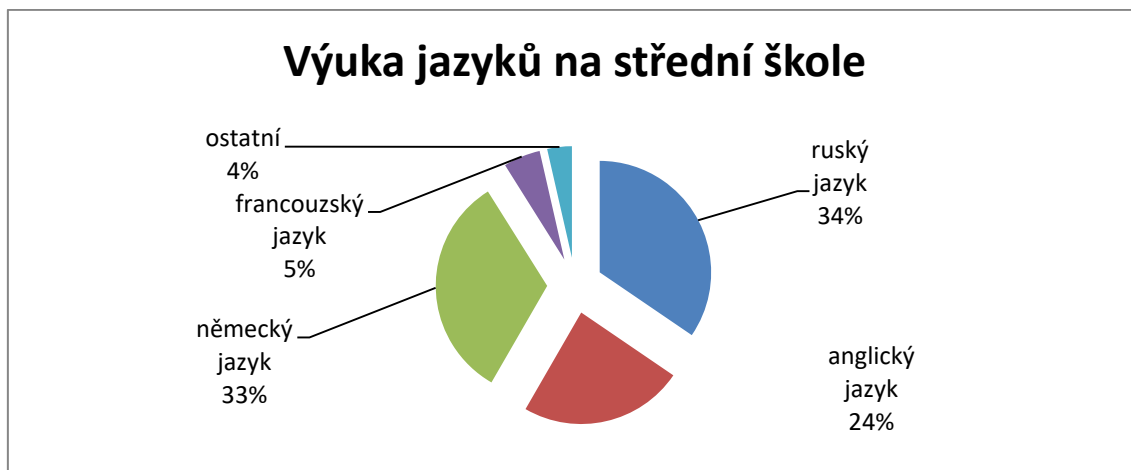
Na dotaz „Baví Vás studium cizích jazyků“ odpovědělo 56 % dotázaných místních obyvatel „ne“ a 44 % „ano“.

Graf 7 Výuka jazyků na základní škole

Zdroj: *Vlastní zpracování*

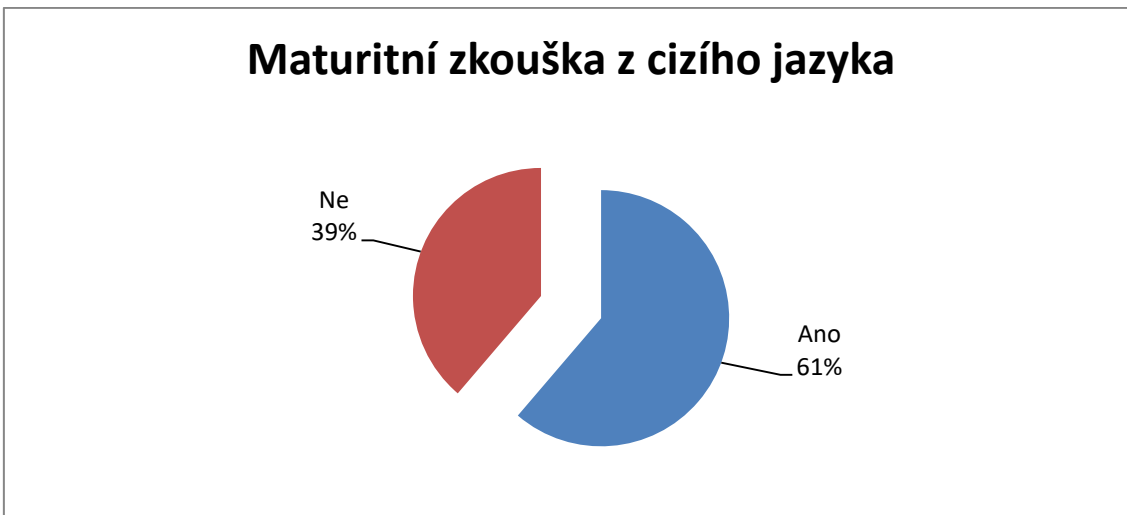
Na dotaz „Jaké jazyky jste studoval/a na základní škole“ uvedlo ruský jazyk 46 % respondentů, německý jazyk se učilo 27 % respondentů a anglický jazyk 24 %. Z toho pouze ruský jazyk se učilo 42 % dotázaných, ruský a německý jazyk 13 %, ruský a anglický jazyk 14 %, ruský anglický a německý jazyk 2 % a 1 % dotázaných uvedlo, že se na základní škole učilo jazyky čtyři a to ruský, anglický, německý a italský jazyk. Věk respondentů, kteří se na základní škole učili výše uvedené cizí jazyky, se pohybuje převážně v rozmezí 30 – 60 let. Z počtu respondentů, kteří uvedli, že se na základní škole učili pouze anglický a německý jazyk, se jich 14 % učilo pouze anglický jazyk, 10 % pouze německý jazyk a 11 % anglický a německý jazyk. Věk těchto respondentů se pohybuje v rozmezí 19 -39 let. 3 % dotázaných uvedla, že se učila jazyk francouzský a španělský.

Graf 8 Výuka jazyků na střední škole

Zdroj: *Vlastní zpracování*

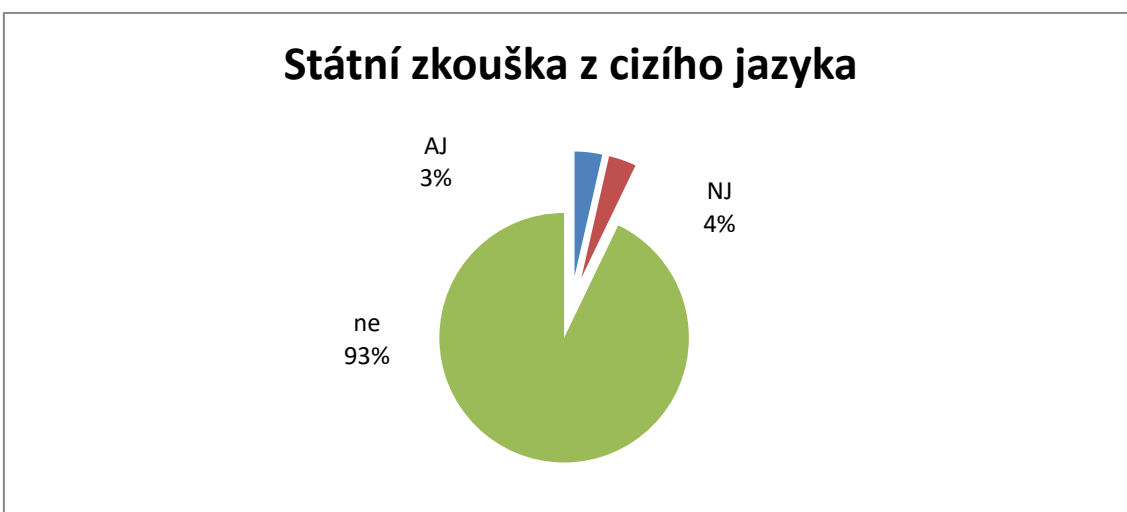
Na dotaz „Jaké jazyky jste studoval/a na střední škole“ uvedlo ruský jazyk 34 % respondentů, německý jazyk se učilo 33 % respondentů a anglický jazyk 24 %, francouzský jazyk 5 % a 4 % respondentů uvedli jako další jazyky španělštinu a latinu. Z toho, pouze ruský jazyk studovalo 22 % dotázaných, ruský a německý jazyk 16 %, ruský a anglický jazyk 9 %, ruský, anglický a německý jazyk 3 %. Věk respondentů, kteří střední škole studovali výše uvedené cizí jazyky, se pohybuje převážně v rozmezí 30 – 60 let. Z počtu respondentů, kteří uvedli, že na střední škole studovali pouze anglický a německý jazyk, jich 11 % studovalo pouze anglický jazyk, 10 % pouze německý jazyk a 16 % anglický a německý jazyk. Věk těchto respondentů se pohybuje v rozmezí 19 až 39 let. 13 % dotázaných uvedla, že studovala ještě jazyk francouzský, španělský, italský a latinu. Věk těchto respondentů byl v rozmezí 19 až 49 let.

Graf 9 Maturitní zkouška z cizího jazyka

Zdroj: *Vlastní zpracování*

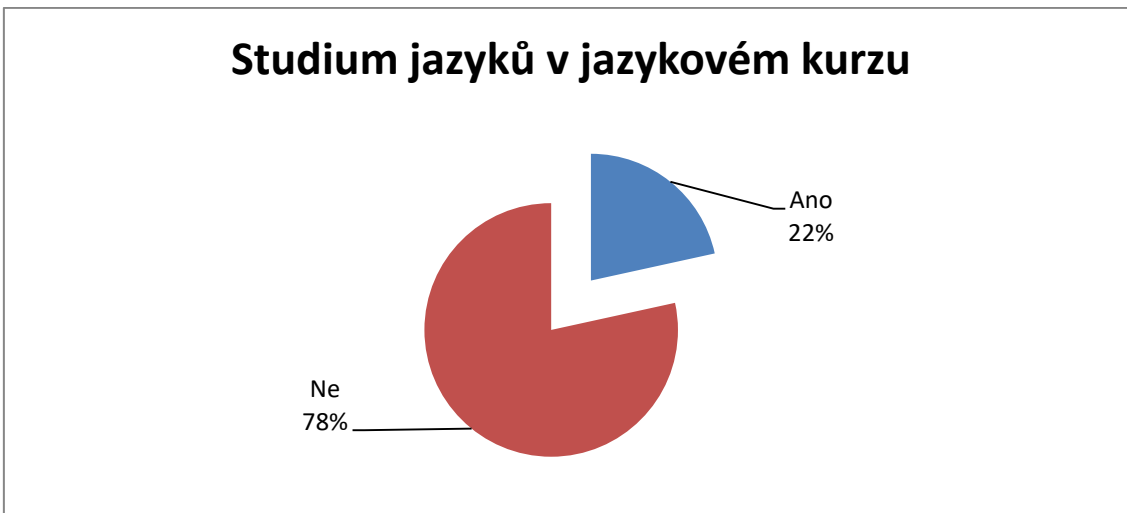
Na otázku „Skládal/a jste maturitní zkoušku z cizího jazyka“ odpovědělo 39 % respondentů „ne“ a 61 % „ano“.

Graf 10 Státní zkouška z cizího jazyka

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Na dotaz „Pokud jste skládal/a státní zkoušku z cizího jazyka, uveďte z jakého“ odpovědělo z celkového počtu respondentů 93 %, že žádnou zkoušku z cizího jazyka nemají, 3 % skládalo státní zkoušku z anglického jazyka a 4 % z jazyka německého.

Graf 11 Studium jazyků v jazykovém kurzu

Zdroj: *Vlastní zpracování*

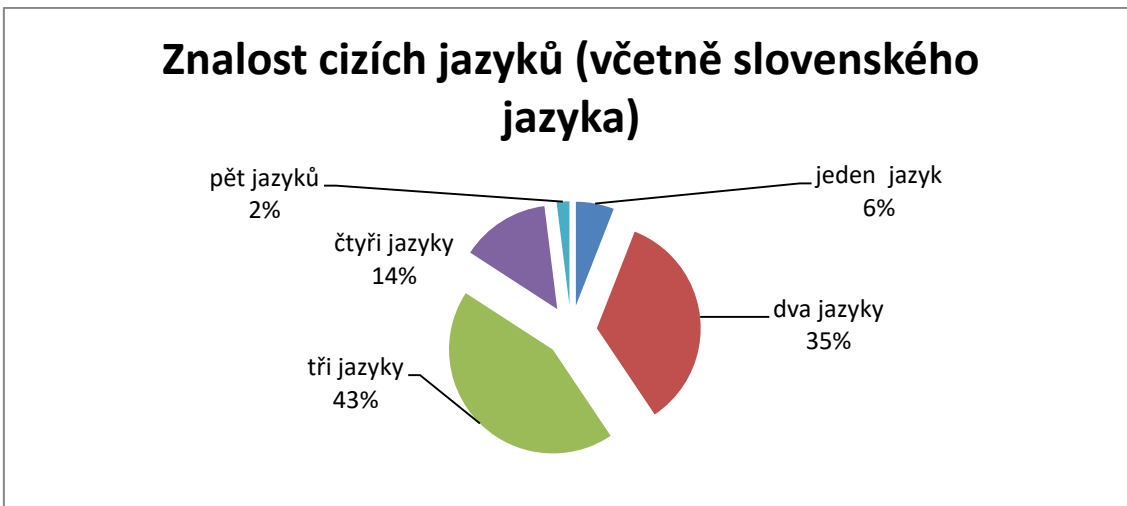
Na otázku „Studujete cizí jazyk v jazykovém kurzu“ odpovědělo kladně 22 % respondentů a 78 % respondentů odpovědělo záporně. V jazykových kurzech studuje z uvedeného počtu 77 % středoškoláků a 23 % vysokoškoláků.

Graf 12 Studované cizí jazyky v kurzech

Zdroj: *Vlastní zpracování*

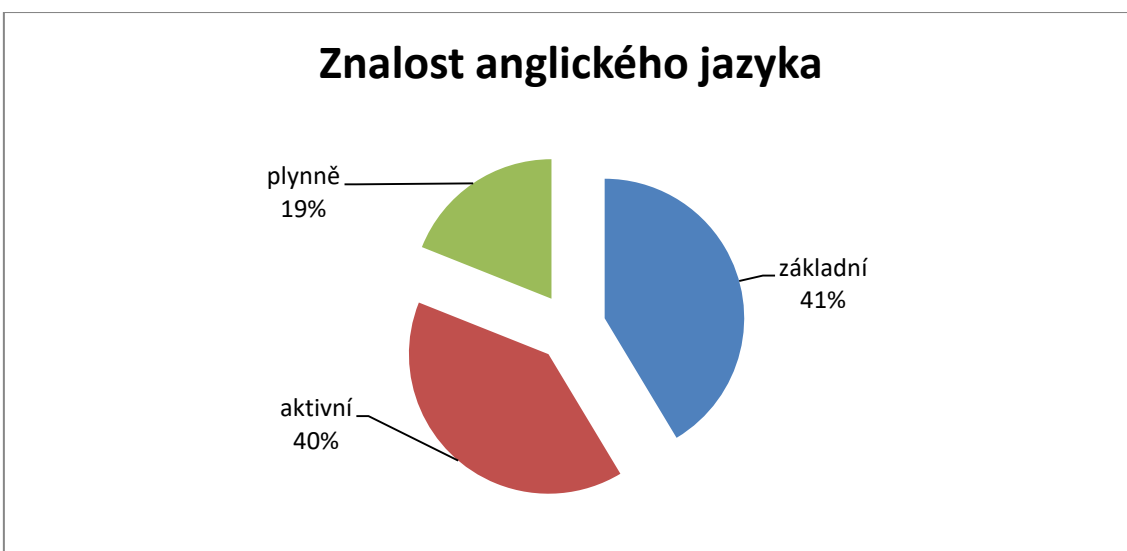
Na dotaz „Pokud studujete cizí jazyk v jazykovém kurzu, uveďte jaký“ uvedlo 67 % respondentů jazyk anglický, 29 % respondentů jazyk německý a 4 % respondentů studují jazyk anglický a německý zároveň.

Graf 13 Znalost cizích jazyků (včetně slovenského jazyka)

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Na dotaz „Uved'te prosím počet jazyků, ve kterých jste schopni číst a rozumět psanému textu (včetně slovenského jazyka)“ odpovědělo 6 % respondentů, že zná jeden cizí jazyk, 35 % odpovědělo, že ovládá dva cizí jazyky, 43 % uvedlo, že ovládá tři cizí jazyky, 14 % čtyři cizí jazyky a 2 % pět cizích jazyků. V této otázce se respondenti mohli sami podle svého uvážení rozhodnout, kolik cizích jazyků ovládají.

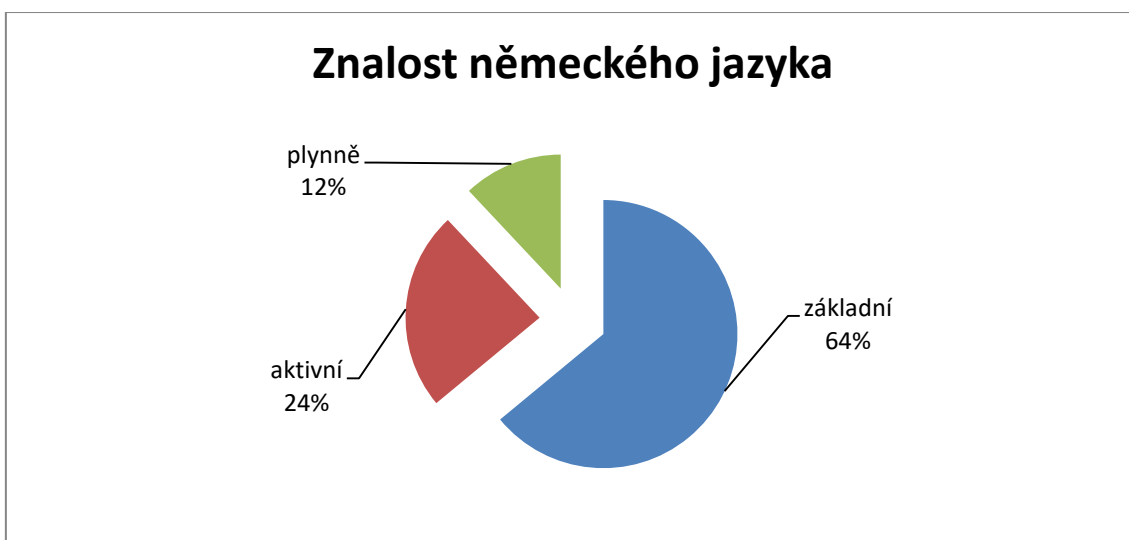

Graf 14 Znalost anglického jazyka

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Pro subjektivní posouzení respondenta z hlediska jeho jazykových dovedností byla zvolena tři kritéria. Jako „*Základní znalost*“ pro tento dotazník bylo definováno porozumění jednoduchému textu, pomalá a zřetelná konverzace, zvládnutí vyplnění jednoduchého formuláře. Jako „*Aktivní znalost*“ bylo stanoveno porozumění textům používaných v běžném životě, porozumění smyslu programu rozhlasu a televize, schopnost se bez přípravy zapojit do rozhovoru, znalost psaní jednoduchých textů. Pod pojmem „*Hovořím plyně*“ bylo určeno, že respondent rozumí dlouhým a složitým textům, bez námahy rozumí televizním programům a filmům, vyjadřuje se plynule a umí napsat složitý text.

Na otázku „Pokud ovládáte anglický jazyk, napište na jaké úrovni“ respondenti odpověděli na základě výše předloženého popisu úrovně znalostí. 41 % respondentů svou znalost jazyka označilo jako základní, 40 % uvedlo aktivní znalost jazyka a 19 % respondentů uvedlo, že jazykem mluví plyně.

Graf 15 Znalost německého jazyka

Zdroj: *Vlastní zpracování*

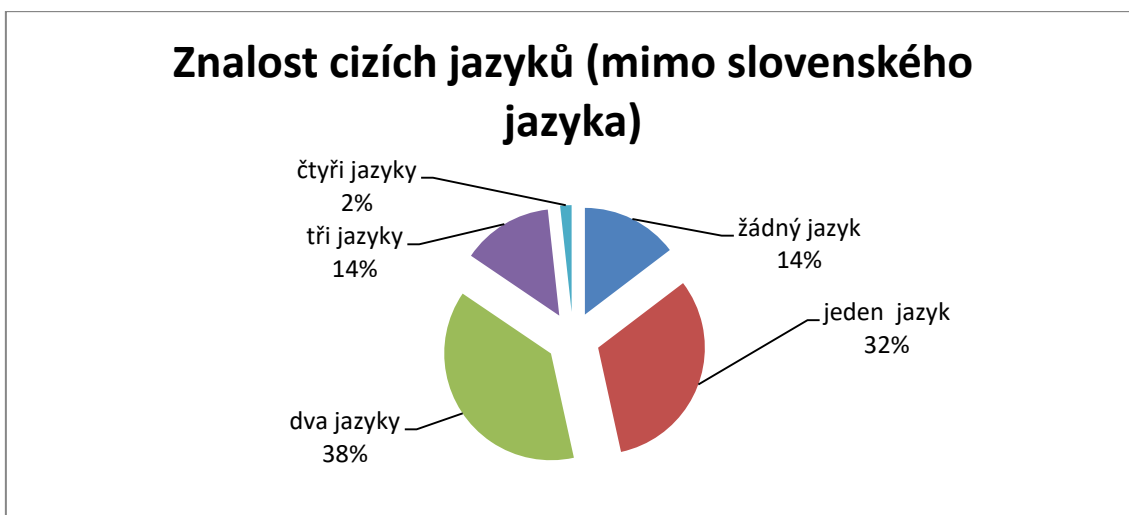
Na otázku „Pokud ovládáte německý jazyk, napište na jaké úrovni“ odpověděli respondenti takto. 64 % respondentů svou znalost jazyka jako základní, 24 % respondentů uvedlo aktivní znalost jazyka a 12 % jich uvedlo, že jazykem mluví plyně.

Graf 16 Znalost ruského jazyka

Zdroj: *Vlastní zpracování*

V odpovědi na otázku „Pokud ovládáte ruský jazyk, napište na jaké úrovni“ uvedlo 77 % respondentů svou znalost jazyka jako základní, 21 % respondentů přiznalo aktivní znalost jazyka a 2 % z nich označilo, že jazykem mluví plynně.

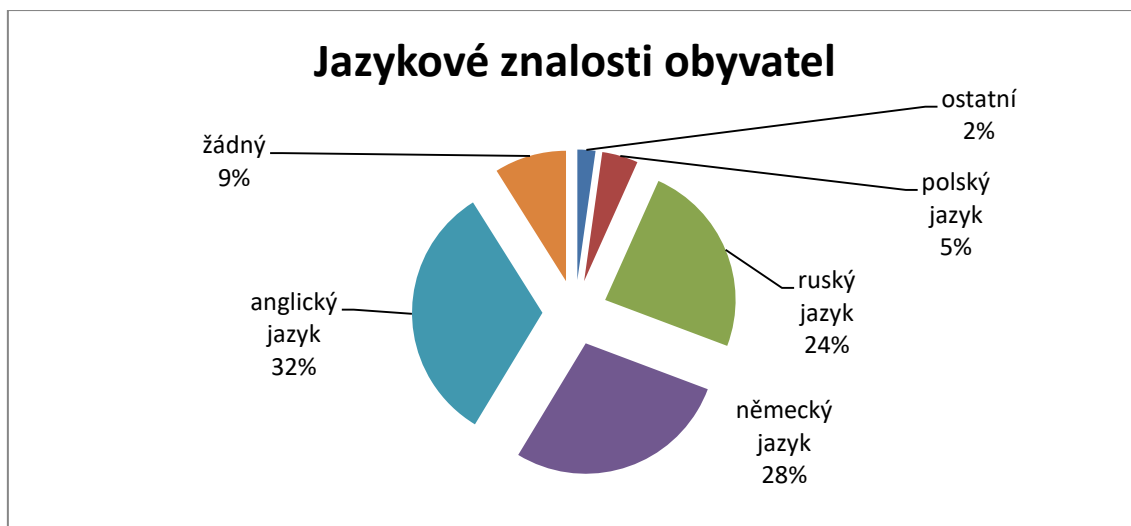

Graf 17 Znalost cizích jazyků (mimo slovenského jazyka)

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Respondentům byla položena otázka „Uveďte prosím počet jazyků, ve kterých jste schopni číst a rozumět psanému textu (mimo slovenského jazyka)“. Zde se měli respondenti zamyslet nad svou odpovědí a opět uvést počet cizích jazyků, které

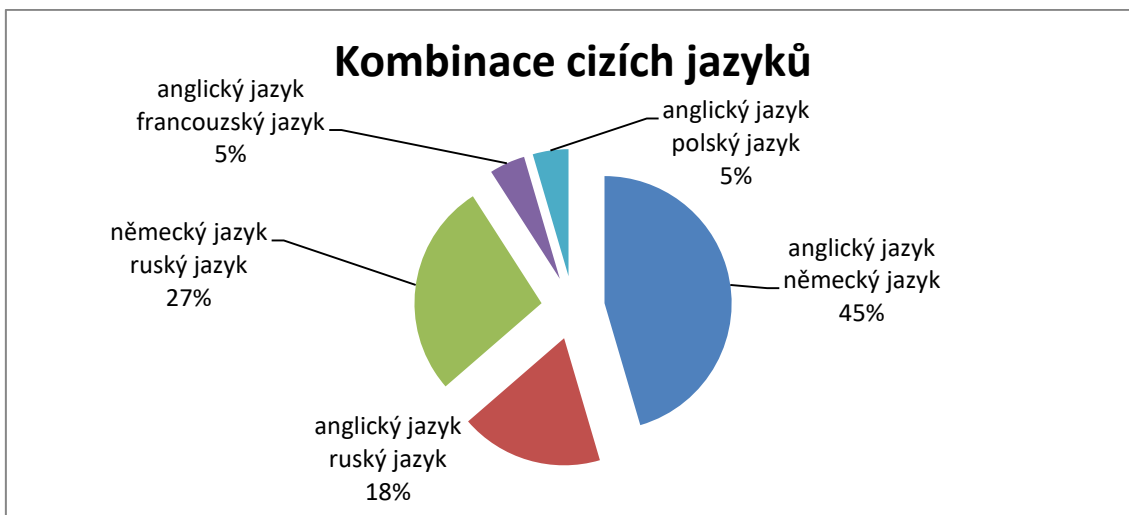
ovládají. Zde již 14 % respondentů uvedlo, že neovládají žádný cizí jazyk, 32 % z nich zná jeden cizí jazyk, 38 % odpovědělo, že ovládá dva cizí jazyky, 14 % uvedlo, že ovládá tři cizí jazyky a jen 2 % čtyři cizí jazyky.

Graf 18 Jazykové znalosti obyvatel

Zdroj: *Vlastní zpracování*

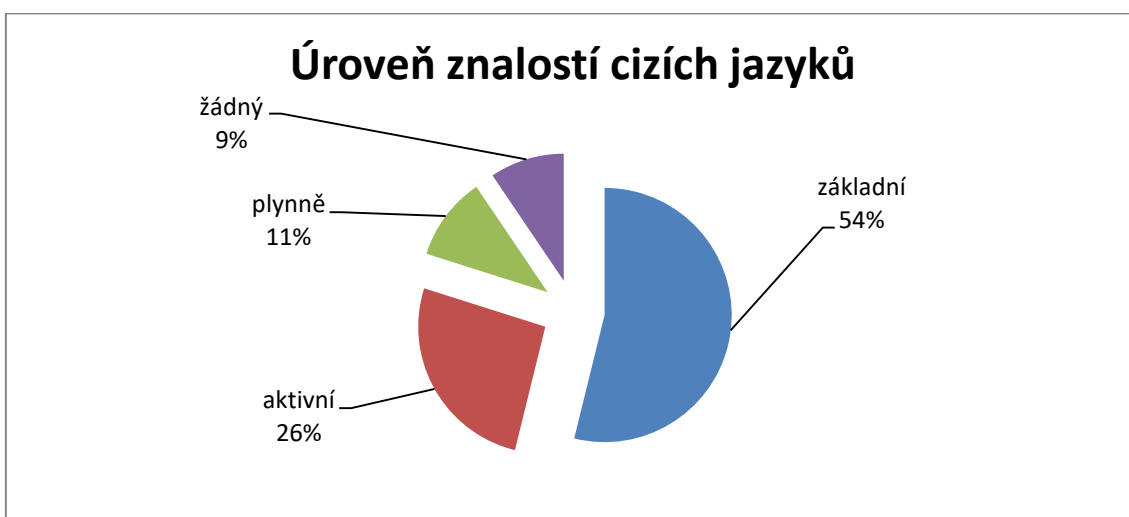
Na dotaz „Pokud ovládáte cizí jazyk, uveďte jaký“ odpovědělo 32 % respondentů, že ovládají anglický jazyk, 28 % německý jazyk, 24 % ruský jazyk, 5 % dotázaných uvedlo, že mluví polským jazykem a 2 % respondentů ovládá francouzský, španělský, řecký a maďarský jazyk, 9 % respondentů však nemluví žádným cizím jazykem.

Graf 19 Kombinace cizích jazyků

Zdroj: *Vlastní zpracování*

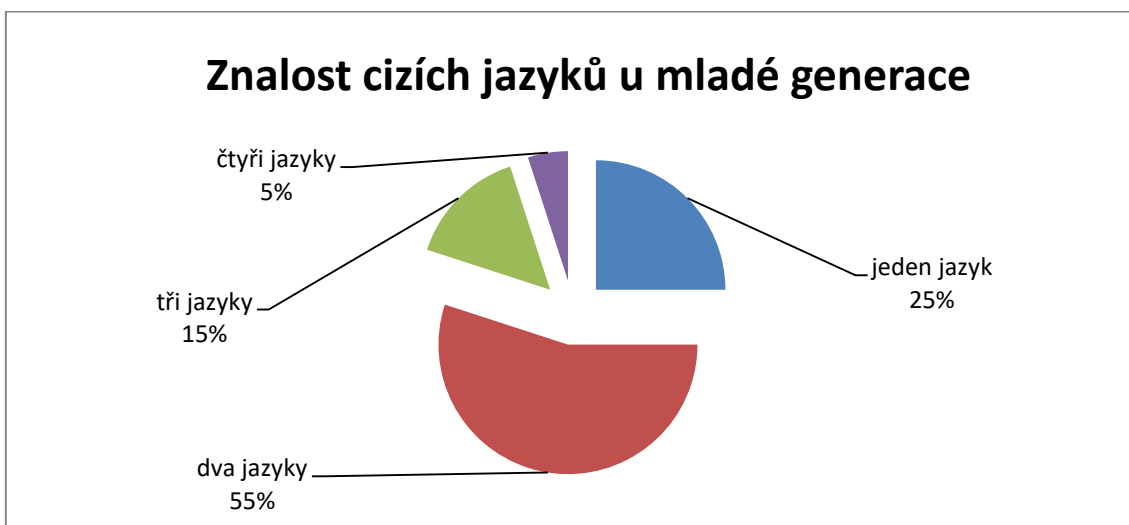
Z dotazníkového šetření je patrné, že nejvíce respondentů uvádí znalost dvou cizích jazyků. Z těchto respondentů 45 % uvádí znalost anglického a německého jazyka, 27 % znalost německého a ruského jazyka, 18 % anglického a ruského jazyka a po 5 % znalosti současně anglického a francouzského jazyka a anglického a polského jazyka.

Graf 20 Úroveň znalostí cizích jazyků

Zdroj: *Vlastní zpracování*

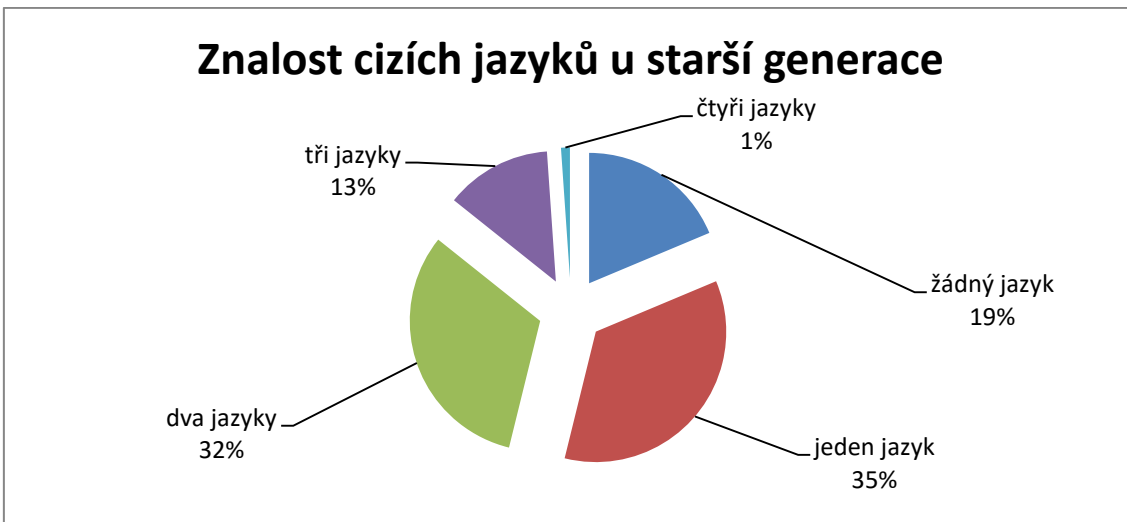
Hloubku znalostí u vyučovaných jazyků na základních a středních školách (ruština, němčina, angličtina) dokumentuje Graf 19. Jak je uvedeno v předchozích grafech, minimálně jeden cizí jazyk studovali všichni dotázaní respondenti (Graf 6 a 7), přesto výsledná úroveň současných znalostí není nijak uspokojivá. Základní znalost studovaného jazyka uvádí 54 % dotázaných, aktivní znalost pak 26 % respondentů pouze 11 % dotázaných odpovědělo, že cizím jazykem hovoří plynně.

Graf 21 Znalost cizích jazyků u mladé generace

Zdroj: *Vlastní zpracování*

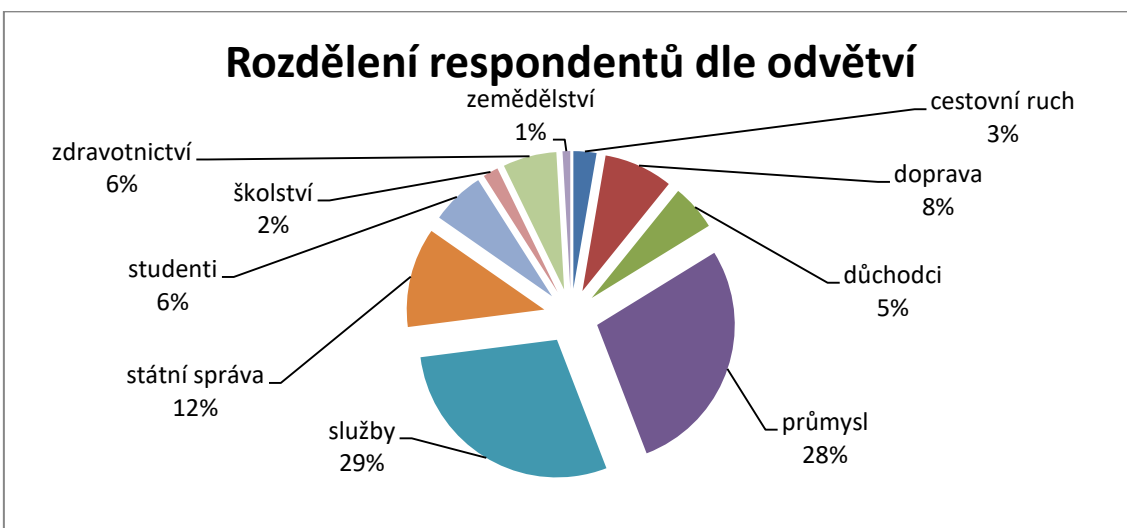
Dotazovaní do 30 let byli pro šetření zařazeni do kategorie mladá generace. V 55 % tito uvedli, že se domluví dvěma cizími jazyky tj. více jak polovina dotázaných mladých osob. 25 % ovládá jeden cizí jazyk, 15 % tři cizí jazyky a zbylých 5 % dokonce čtyři.

Graf 22 Znalost cizích jazyků u starší generace

Zdroj: *Vlastní zpracování*

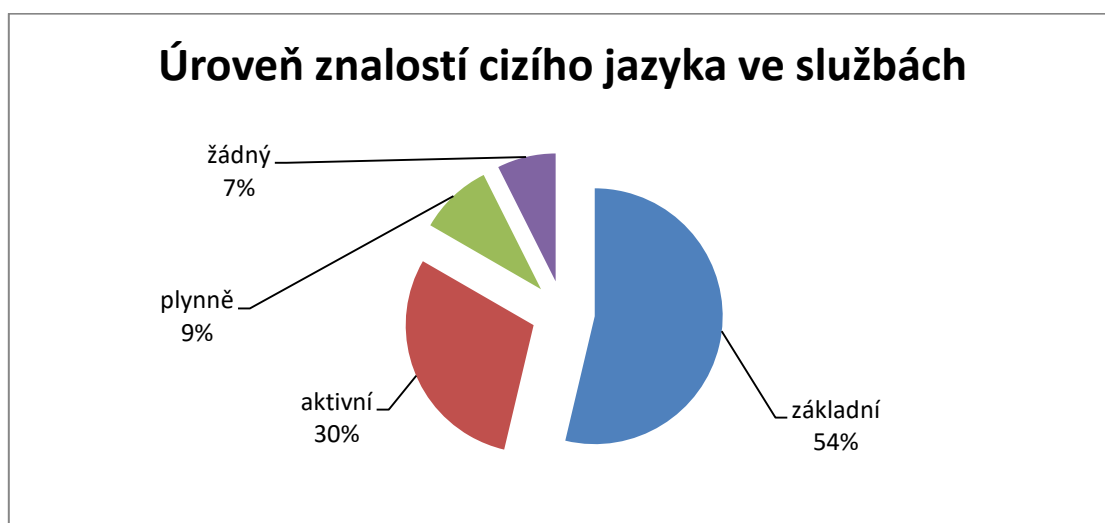
Do kategorie starší generace byly zařazení osoby starší 30 let. Z této skupiny 19 % dotázaných neovládalo žádný cizí jazyk. Zajímavé u tohoto vzorku osob je, že počet lidí ovládajících jeden nebo dva jazyky je téměř shodný, tj. 35 % popřípadě 32 %. Menší část, která tvoří 13 %, ovládá tři cizí jazyky a pouze 1 % se domluví čtyřmi cizími jazyky.

Graf 23 Rozdělení respondentů dle odvětví

Zdroj: *Vlastní zpracování*

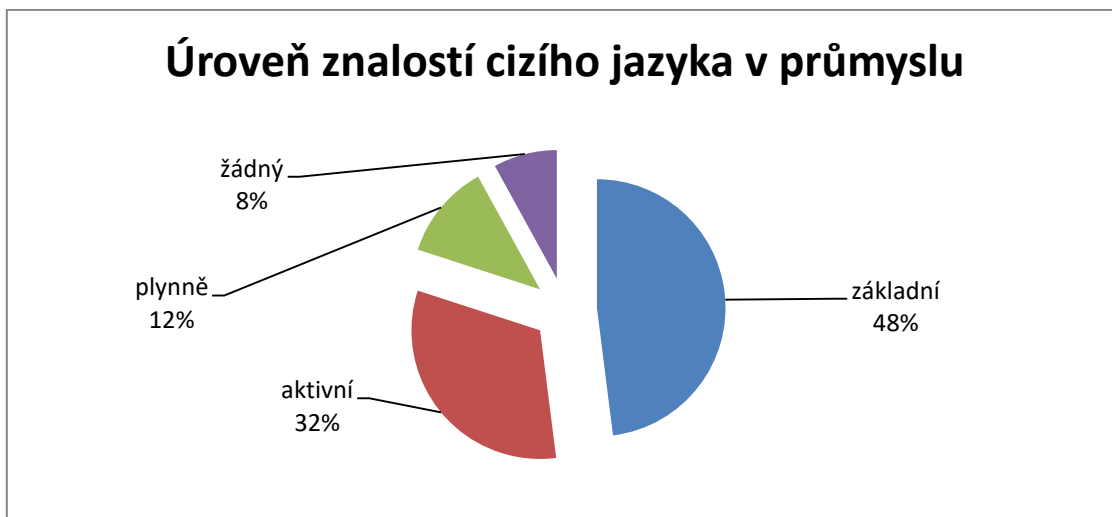
Respondenti, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, pracovali v rozsáhlé škále oborů. 29 % z nich bylo zaměstnáno ve službách. V průmyslových podnicích pracovalo 28 % respondentů, ve státní správě pak 12 % a v dopravě 8 % dotázaných. 6 % dotázaných pracovalo ve zdravotnictví a byli studenti, 5 % respondentů již bylo v důchodu, v cestovním ruchu pracovalo 3 % dotázaných a nakonec 1 % v zemědělství.

Graf 24 Úroveň znalostí cizího jazyka ve službách

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Respondenti, kteří pracovali ve službách, uvedli v dotazníku znalosti anglického, německého a ruského jazyka, v menší míře polského jazyka a v ojedinělém případě jazyka francouzského. Přičemž 7% z nich nehovoří žádným cizím jazykem, 54 % ovládá cizí jazyk na základní úrovni, 30 % pak uvádí aktivní znalost a 9 % dotazovaných hovoří cizím jazykem plynně.

Graf 25 Úroveň znalostí cizího jazyka v průmyslu

Zdroj: *Vlastní zpracování*

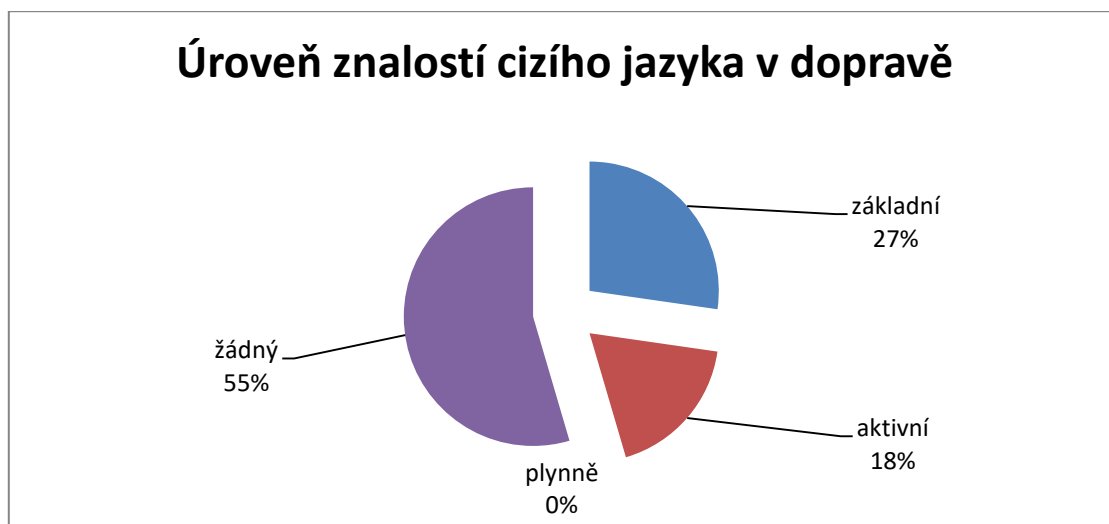
Respondenti, kteří pracovali v průmyslové oblasti, v dotazníku uvedli znalost anglického, německého a ruského jazyka a v jednom případě jazyk francouzský. Žádný jazyk neovládá 8 % dotázaných, 48 % cizí jazyk ovládá na základní úrovni, 32 % z nich uvádí aktivní znalost cizího jazyka a 12 % dotázaných hovoří cizím jazykem plynně.

Graf 26 Úroveň znalostí cizího jazyka ve státní správě

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Z dotazníků dále vyplynulo, že respondenti, kteří pracovali ve státní správě, uváděli znalost anglického, německého a ruského jazyka a ojediněle znalost polského jazyka. Přičemž 4 % dotazovaných nehovoří žádným cizím jazykem, 62 % uvádí základní znalost cizího jazyka, 17 % respondentů udává aktivní znalost jazyka a 17 % jich hovoří plyně.

Graf 27 Úroveň znalostí cizího jazyka v dopravě

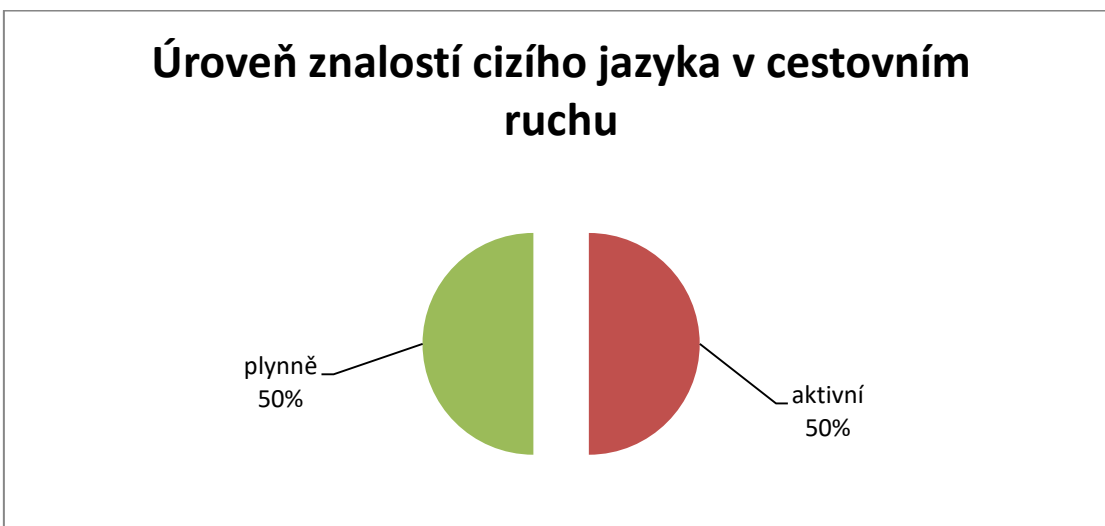
Zdroj: *Vlastní zpracování*

Respondenti pracující v oblasti dopravy, uvedli znalost anglického, německého, ruského a polského jazyka. Přitom 55 % dotázaných neovládá žádný cizí jazyk, základní znalost cizího jazyka uvedlo 27 % dotázaných a 18 % udává aktivní znalost cizího jazyka, plyně nehovoří žádný dotázaný pracující v oblasti dopravy.

Graf 28 Úroveň znalostí cizího jazyka ve zdravotnictví
 Zdroj: *Vlastní zpracování*

Respondenti, pracující ve zdravotnictví uváděli znalost anglického, německého, ruského a v malé míře španělského jazyka. Základní znalost cizího jazyka pak uvedlo 64 % dotázaných a 36 % jich uvedlo aktivní znalost cizího jazyka. Z dotázaných respondentů nebyl nikdo bez jakékoli znalosti cizího jazyka a ani žádný respondent nemluvil cizím jazykem plyně.

Graf 29 Úroveň znalostí cizího jazyka v cestovním ruchu
 Zdroj: *Vlastní zpracování*

Respondenti pracující v oblasti cestovního ruchu uváděli znalost anglického, německého a ruského jazyka. 50 % z nich pak cizím jazykem hovoří plynně a 50 % uvedlo aktivní znalost cizího jazyka.

Z hlediska odvětví byly největší problémy zjištěny v dopravě, kde více než polovina respondentů uvedla, že neovládá žádný cizí jazyk. Naopak respondenti pracující v oblasti cestovního ruchu uvedli, že polovina hovoří plynně a polovina aktivně cizím jazykem.

4.3 Srovnání výsledků se studií

Státní příspěvková organizace CzechInvest, která byla zřízena ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky, v rámci své činnosti, mimo jiné zadala provedení průzkumu znalostí cizích jazyků obyvatel v České republice. Průzkum byl proveden v roce 2014 ústavem STEM (Středisko empirických výzkumů) na vzorku 2641 obyvatel ve věku od 18 – 59 let.

Jednou ze základních výzkumných otázek při tomto průzkumu bylo, kolik procent obyvatel mluví alespoň jedním cizím jazykem, a to kromě jazyka slovenského. Z výsledků průzkumu CzechInvestu vyplynulo, že 72 % respondentů ovládá minimálně jeden cizí jazyk. V provedeném dotazníkovém šetření bylo zjištěno (viz obrázek 19), že v regionu uvedlo 86 % dotázaných znalost alespoň jednoho cizího jazyka. Z toho vyplývá, že vzhledem k turistickému zaměření regionu, jsou obyvatelé vybaveni jazykově lépe, než je průměr celé republiky.

Z hlediska specifikace jazyků je zajímavý pohled na znalosti anglického, německého a dalších jazyků. Průzkum CzechInvestu zjistil, že 48 % dotázaných ovládalo anglický jazyk, 25 % německý jazyk, 24 % respondentů ruský jazyk a zbylé 3 % ostatní cizí jazyky. Dotazníkové šetření odhalilo (viz obrázek 20) následující: největší skupina 32 % byla tvořena oslovenými, kteří uvedli, že ovládají anglický jazyk, 28 % německý jazyk a 24 % ruský jazyk.

Při porovnání výsledů průzkumu CzechInvestu a dotazníkového šetření vyplývá, že znalost německého jazyka u dotázaných v regionu Krkonoše – východ byl o 3 % vyšší než republikový průměr. Příčinou této skutečnosti je převládající počet německy hovořících turistů v tomto regionu

5 Shrnutí výsledků

Sledovaná oblast Krkonoše – východ svou polohou a vybavením nabízí větší možnosti využití turismu pro ekonomickou prosperitu. Uplatněním jazykového vybavení místních obyvatel lze zvýšit podíl ekonomického přínosu turismu v této oblasti.

Dotazníkovým šetřením byly sledovány čtyři základní oblasti. První okruh se zaměřil na znalosti cizích jazyků v dané lokalitě z hlediska variability a ovládnání jazyka. Druhá část sledovala i věkovou strukturu respondentů. Třetí pole zájmu o informace se zaměřilo na místo výkonu práce místních obyvatel. Poslední část sledovala využitelnost jazykových znalostí v regionu.

Dotazník přinesl zajímavé výsledky. U znalosti cizího jazyka z hlediska stáří respondentů se ukázal nejdůležitější údaj, a to 19 % jazykově negramotných osob u starší generace. Tento údaj potvrzuje hypotézu 1 a to, že znalost cizích jazyků je u mladé generace vyšší než u generace starší.

Oblast Krkonoše – východ přímo hraničí s Polskou republikou, a proto až 25 % zahraničních turistů je tvořeno právě polsky mluvícími osobami. V tomto regionu je považována polština za příbuzný jazyk a je veřejností i takto vnímána. Zajímavostí je i počet slovenských turistů, který tvoří 8 % z celkového objemu zahraničních turistů. I slovenština, a to hlavně z historického hlediska, je zde chápána coby příbuzný jazyk. V dotazníku byl jako jeden z cizích jazyků nabídnut i jazyk slovenský, u kterého 99 % respondentů uvedlo jeho aktivní znalost, pouze 1 % z dotázaných uvádí, že slovenský jazyk neovládá. Tento výsledek je ovlivněn skutečností, že slovenský jazyk je velmi podobný jazyku českému a vychází ze stejného základu. Ovšem u slovenského a polského jazyka se nejedná o úplné zvládnutí jazyka jako takového. Komunikace mezi obyvateli a turisty probíhá převážně v rodném jazyce dotyčného a vzhledem k velké příbuznosti jazyků si velmi dobře rozumí. Z toho plyne, že hypotéza 2, která hovoří o vlivu jazykové příbuznosti na poskytování služeb v regionu, je pravdivá.

V mikroregionu Krkonoše – východ ve vzorku sledovaných osob bylo zjištěno, že oblastí cestovního ruchu, dopravy a služeb se zabývá 40 % respondentů. Ve službách uvádí jen 7 % osob neznalost cizího jazyka, v oblasti cestovního ruchu

každý ovládá alespoň jeden cizí jazyk. Doprava je nejslabším článkem protože, 55 % dotázaných pracujících v dopravě neovládá žádný cizí jazyk. Zde se nabízí možnost zlepšení, a tím i růstu turismu v regionu, což částečně potvrzuje hypotézu 3.

6 Závěry a doporučení

Cílem práce bylo analyzovat znalosti cizích jazyků turistického regionu vzhledem k rozvoji turismu.

Znalost cizích jazyků byla zkoumána pomocí dotazníkového šetření, z něhož vyplývá, že nejrozšířenější mezi obyvateli je aktivní znalost anglického jazyka. Šetření potvrdilo v teoretické části zmíněný fakt, že angličtina je v současné době nejvyužívanější cizí jazyk při vzájemné komunikaci v různých oblastech činností obyvatel.

Dále byla v teoretické části provedena analýza samotného regionu se zaměřením na turistický ruch. Autorka práce pro objasnění problematiky zmínila i historii výuky cizích jazyků místních obyvatel.

Ve výzkumné části byl vytvořen dotazník, který byl následně vyhodnocen. Pro samotné hodnocení byla data rozdělena do skupin.

Podle údajů Českého statistického úřadu do regionu přijelo nejvíce turistů z německy mluvících zemí. Druhou největší skupinu pak tvořili Poláci. Zbylou třetinu z počtu turistů tvořili Slováci, Holanďané, Dánové a Rusové. Z šetření vyplynulo, že znalost německého jazyka v tomto regionu kvalitativně ani kvantitativně neodpovídá potřebám turismu. Je zajímavé, že tento požadavek mají jak zaměstnavatelé v oblasti turismu, tak v oblasti průmyslu. Z toho vyplývá, že znalost německého jazyka je důležitým ukazatelem nejen pro rozvoj turismu, ale i pro růst dalších oborů v regionu.

Návrhy na zlepšení lze shrnout do následujících bodů.

- Zavést výuku německého jazyka do nižšího stupně základních škol v regionu.
- Zvýšit úroveň stávajícího vzdělávání pomocí rodilých mluvčích.
- Rozšířit nabídku bezplatných kurzů německého jazyka.
- Popularizovat německou kulturu mezi mládeží.
- Vytvořit podmínky pro výměnné pobyty dětí a mládeže.

Závěrem lze říci, že turismus v tomto regionu představuje významnou součást života velké části místních obyvatel. V současném turbulentním, globalizovaném světě je jeho rozvoj bez dobrého jazykového vybavení zcela nemožný.

7 Seznam použité literatury

- BARTOŠ, Miloslav. *Čítanka z východních Krkonoš*. 2., rozš. vyd. Horní Maršov: SEVER - Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory, 2001. ISBN 80-902-9762-5.
- CZECHINVEST. *Knowledge of Foreign Languages in the Czech Republic: Presentation of the results of a sociological survey* [online]. In: . 30. 6. 2014, s. 36 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/stem-language-skills-population-2014-4463.pdf>
- CZECHTOURISM. *Mapa turistických regionů a oblastí, kontakty* [online]. ©2005-2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-provas/spoluprace-s-regiony/mapa-turistickyh-regionu-a-oblasti,-kontakty/>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Návštěvnost v kraji se v 1 pololetí zvýšila* [online]. ©2017 [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/navstevnost-v-kraji-se-v-1-pololetu-zvysila>
- Deutscher Bevölkerungsanteil in den Gerichtsbezirken. *Nemci.euweb* [online]. 1987 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <http://nemci.euweb.cz/m2.gif>
- FLOUSEK, Jiří, ed. *Krkonoše: příroda, historie, život*. Praha: Baset, 2007. ISBN 978-80-7340-104-7.
- FORTINOVÁ, Lenka. *Řeka Úpa - Česká republika*. In: *Infoglobe.cz: Lud'ka a Vladimíry Švorcových: České řeky a říčky* [online]. 2010 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.infoglobe.cz/reky/ceska-republika/evropa/upa/>
- JEDLIČKA, Václav. *Mladobucké listy: České menšinové školství v Podkrkonoší. Mladobucké listy*. Mladé Buky, 2000, X(8/2000), 5.
- KLÍMOVÁ, Monika. *Interkulturní specifika a cestovní ruch*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-619-9.
- KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- NAJVAR, Petr. *Raná výuka cizích jazyků v České republice na konci 20. století*. Brno: Paido, 2010. Pedagogický výzkum v teorii a praxi. ISBN 978-80-7315-200-0.
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky : vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3748-5.

- PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3750-8.
- PLZÁKOVÁ, Lucie a Petr STUDNIČKA. *Řízení cestovního ruchu v České republice - minulost, současnost, budoucnost*. Vyd.1. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-593-1.
- PRŮCHA, Jan. *Interkulturní komunikace*. Praha: Grada, 2010. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3069-1.
- REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS a. *Administrativní členění NUTS - Česko* [online]. ©2012-2016 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/administrativni-cleneni-nuts-cesko>
- REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS b. *Obce* [online]. ©2012-2016 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kralovehradecky-kraj>
- REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS c. *Mikroregiony* [online]. ©2012-2016 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony?nazev=&ucel=&uroven=Okresy&kraj=Nuts=&okresNuts=CZ0525&orpKod=&obecNazev=&obecNazevHidden=>
- Správa KRNAP. : *Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo* [online]. Správa KRNAP, 2015 [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/krnap-a-jeho-ochranne-pasmo/>
- STANĚK, Josef. *Krkonoše a Podkrkonoší*. Praha: Olymlia, 1975. ISBN 27-051-75.
- TROUSIL, Michal a Veronika JAŠÍKOVÁ. *Úvod do tvorby odborných prací*. Vyd. 2., rozš. Hradec Králové: Gaudemaus [i.e. Gaudeamus], 2015. ISBN 978-80-7435-542-4.
- TURISTICKÉ REGIONY ČR a. *Turistické regiony České Republiky* [online]. 2004 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: http://www.tourism.cz/mapa/mapa.phtml?id_objektu=113950
- TURISTICKÉ REGIONY ČR b. *22 Krkonoše - východ* [online]. 2005 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113910>
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

8 Přílohy

- 1) Průvodní dopis k dotazníku
- 2) Dotazník
- 3) Výsledné údaje

Průvodní dopis k dotazníku

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je zaměřen na jazykovou znalost místních obyvatel v turistickém regionu Krkonoše – východ.

Dotazník je zcela anonymní a jeho výsledky budou použity pouze pro potřeby vypracování mé bakalářské práce.

Dotazník je rozdělen do dvou částí. V první části prosím o vyplnění identifikačních údajů a v druhé části Vás žádám o odpověď na uvedené otázky ohledně dosaženého vzdělání, jazykových znalostí a pracovního zařazení.

Vyplnění tohoto dotazníku Vám nezabere více než 10 minut Vašeho času. Většina otázek je uzavřená. V dotazníku najdete několik otevřených otázek, u nichž, prosím, o doplnění.

Předem děkuji za Vaši ochotu pravdivě vyplnit předložený dotazník.

Anna Kovačičová, 3. Ročník, obor Management cestovního ruchu, Fakulta informatiky a managementu, Hradec Králové.

Dotazník

Identifikační otázky

1) Kolik Vám je let?

- 19-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60 a více

2) Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

3) Jaký je Váš rodný jazyk?

- Český jazyk
- Slovenský jazyk
- Polský jazyk
- Jiný – uveďte jaký:

4) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Odborné
- Střední
- Vysokoškolské

Otázky dotazníku

1) Baví Vás studium jazyků?

- Ano
- Ne

2) Jaké jazyky jste studoval(a) na základní škole?

- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Francouzský jazyk
- Ruský jazyk
- Španělský jazyk
- Jiný – uveďte jaký:

3) Jaké jazyky jste studoval(a) na střední škole?

Anglický jazyk
Německý jazyk
Francouzský jazyk
Ruský jazyk
Španělský jazyk
Jiný – uveďte jaký:

4) Skládal(a) jste maturitní zkoušku z cizího jazyka?

Ano
Ne

5) Jaké jazyky jste studoval(a) na vysoké škole?

Anglický jazyk
Německý jazyk
Francouzský jazyk
Ruský jazyk
Španělský jazyk
Jiný – uveďte jaký:

6) Pokud jste skládal(a) státní zkoušku z cizího jazyka, uveďte z jakého.

.....

7) Studujete cizí jazyk v jazykovém kurzu?

Ano
Ne

8) Pokud studujete cizí jazyk v jazykovém kurzu, napište, prosím, jaký.

Anglický jazyk
Německý jazyk
Francouzský jazyk
Ruský jazyk
Španělský jazyk
Jiný – uveďte jaký:

9) Uveďte, prosím, počet jazyků, ve kterých jste schopni číst a rozumět psanému textu (včetně slovenského jazyka).

.....

10) Pokud ovládáte cizí jazyk, prosím uveďte jaký.

Anglický jazyk
Německý jazyk
Francouzský jazyk
Ruský jazyk
Španělský jazyk
Jiný – uveďte jaký:

11) Uveďte, prosím, počet jazyků, ve kterých jste schopni číst a rozumět psanému textu (mimo slovenského jazyka).

.....

12) Pokud ovládáte anglický jazyk, napište prosím na jaké úrovni.

Základní znalost

(rozumím jednoduchému textu, pomalé a zřetelné konverzaci, zvládnou vyplnit jednoduché formuláře a popsat situaci.)

Aktivní znalost

(rozumím textům používaných v běžném životě, rozumím smyslu programu rozhlasu a TV, dokážu se bez přípravy zapojit do hovoru, umím napsat jednoduché texty – dopis, obsah knihy, filmu)

Hovořím plyně

(rozumím dlouhým a složitým textům, bez námahy rozumím TV programům a filmům, vyjadřuji se plynule, bez hledání výrazů, umím napsat složitý text a zvolit správný styl textu)

13) Pokud ovládáte německý jazyk, napište prosím na jaké úrovni.

Základní znalost

Aktivní znalost

Hovořím plyně

14) Pokud ovládáte ruský jazyk, napište prosím na jaké úrovni.

Základní znalost

Aktivní znalost

Hovořím plyně

15) Pokud ovládáte francouzský jazyk, napište prosím na jaké úrovni.

Základní znalost

Aktivní znalost

Hovořím plyně

16) Pokud ovládáte španělský jazyk, napište prosím na jaké úrovni.

Základní znalost
Aktivní znalost
Hovořím plyně

17) Pokud ovládáte jiný jazyk, než je uvedený v bodě 11-15 napište, prosím, jaký a na jaké úrovni. (využijte prosím úrovně uvedené v bodech 11-15).

.....

18) V jakém odvětví nyní pracujete?

Průmysl
Zemědělství
Služby
Doprava
Cestovní ruch
Státní správa
Nezaměstnaný
Pobírám starobní důchod
Jiné – uveďte kde:

19) Pracoval(a) jste někdy v oblasti cestovního ruchu?

Ano
Ne

20) Jaká je Vaše dosažená pracovní pozice?

Dělník
Úředník
Manažer/vedoucí pracovník
Odborný pracovník
Majitel firmy

21) Chcete nám sdělit něco navíc?

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2015/2016

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Kombinovaná
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - anglický jazyk
(mcr-k-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Kovačičová Anna	Úpská 548, Trutnov - Horní Staré Město	I1300158

TÉMA ČESKY:

Analýza vztahů mezi rozvojem turismu a jazykovou vybaveností místních obyvatel v turistické oblasti Krkonoše - východ

TÉMA ANGLICKY:

Analysis of the relations between tourism and language proficiency of local inhabitants in the East Krkonoše region

VEDOUcí PRÁCE:

doc. PhDr. Blanka Klímová, M.A., Ph.D. - KAL

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem práce je podchytení rozvoje turistických aktivit v destinaci a rozvoj jazykové vybavenosti místních obyvatel.

Osnova práce:

1. Úvod
2. Literární rešerše, metodologický postup
3. Teoretická východiska
4. Výzkumná část
5. Výsledky a zhodnocení výzkumu
6. Závěr a doporučení
7. Použitá literatura

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

CVEJNOVÁ, Jitka. Modul rozvoje jazykových kompetencí pro cestovní ruch. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-348-2.
DAVID, Petr, Vladimír SOUKUP a kol. Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku Krkonoše východ, 1. Vyd. Praha, S & D, 1996. ISBN 80-86050-01-7
FORET, Miroslav. A KOL. Cestovní ruch v regionálním rozvoji. 1. vyd. Brno: Mendlova univerzita v Brně, 2014. ISBN 978-80-7509-051-5.
JAŠÍKOVÁ, Veronika a Michal TROUSIL. Úvod do tvorby empirických prací pro cestovní ruch. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. ISBN 978-80-7435-020-7.
KIRALOVÁ, Alžběta. Marketing: destinace cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-861119-56-4.
ŠTÝRSKÝ, Jiří. Geografie cestovního ruchu. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-539-4.

Podpis studenta:

Datum:

14. 10. 2015

Podpis vedoucího práce:

Datum:

14. 10. 2015